

ȘCOALA - PRIMA CĂLĂTORIE SPRE LIBERTATE

Nr.3

COORDONATOR: PROF. FLORENȚA VĂTĂMANU

ECHIPA DE REDACȚIE

Prof. Gianina BUSUIOC
Prof.. Loredana CHELMU
Prof. Camelia BOJESCU
Prof. Monica NEAGU
Prof. Vasile LUPU
Prof. Camelia BADEA
Prof. Pavelina TĂUNE
Prof. Florența VĂTĂMANU
Prof. Cornelia TANASĂ
Prof.. Gabriel RACOVIȚĂ

ISSN 2537-2645 ISSN-L 2537-2645

„Disciplina Consiliere și dezvoltare personală contribuie semnificativ la starea de bine și la consolidarea încrederii în sine a elevilor, ca persoane unice și valoroase, care își cunosc potențialul individual, interacționează armonios cu ceilalți, învață cu eficacitate și iau decizii școlare, personale, de carieră și stil de viață sănătos.

Programa contribuie la dezvoltarea competențelor din profilul de formare al elevului de gimnaziu, cum ar fi: competența de a învăța să înveți, prin aprecierea calităților personale în vederea autocunoașterii și alegerii carierei; spiritul de inițiativă și antreprenoriatul; competențele sociale și civice, prin manifestarea disponibilității pentru participare civică și pentru valorizarea diversității.

În mod particular, disciplina Consiliere și dezvoltare personală contribuie la realizarea profilului de formare din perspectiva a cinci dimensiuni ale dezvoltării personalității elevului, care vizează: competențe de autocunoaștere, competențe socio-emoționale, competențe de management al învățării, competențe de management al carierei și adoptarea unui stil de viață sănătos.”

Competențele generale

1. Adoptarea atitudinilor pozitive față de sine și a unui stil de viață sănătos și echilibrat
2. Relaționarea armonioasă cu ceilalți în contexte școlare și extrașcolare
3. Reflectarea asupra motivației și eficacității strategiilor pentru progres în învățare
4. Luarea deciziilor legate de continuarea studiilor și carieră prin valorificarea informațiilor despre sine, educație și ocupații

(Programa școlară pentru disciplina
CONSILIERE ȘI DEZVOLTARE PERSONALĂ
CLASELE a V-a – a VIII-a, București, 2017)

I. Proiecte didactice

- ✓ *Drumul spre adolescență*, profesor: Gianina Busuioc.....1
- ✓ *Mama – ființa cea mai dragă*, profesor: Chelmu Loredana.....12
- ✓ *Agresivitatea și urmările ei*, profesor: Camelia Bojescu.....20
- ✓ *Obiceiuri și tradiții de Crăciun*, profesor: Lupu Vasile23
- ✓ *Soluționarea conflictelor*, profesor: Neagu Monica25

II. Referate

- ✓ *Școala și familia împreună*, profesor, Tăune Pavelina27
- ✓ *«Bullying»- abuzul emoțional și fizic*, profesor . Vătămanu Florența.....30 ✓
- Rolul activităților extrașcolare în educația elevilor*, profesor, Camelia Badea.....37
 - ✓ *Strategii de optimizare a activităților în orele de consiliere și dezvoltare personală*, profesor, Tanasă Cornelia41 ✓
 - Proiect European Erasmus+ KA1 ICT-All Inclusive. profesor, Racoviță Gabriel.....46*

PROIECTE DE LECȚIE

Drumul spre adolescență
Profesor: Gianina Busuioc

CLASA: a VIII-a A

Modulul: Autocunoaștere și dezvoltare personală

TIPUL LECȚIEI: de sistematizare a cunoștințelor

OBIECTIVE :

Competență generală: Cunoașterea fenomenelor psihice, a componentelor și trăsăturilor specifice personalității umane, în scopul înțelegerii perioadei de preadolescență și adolescență;

Obiective operaționale: Oo₁: să definească și să caracterizeze factorii fundamentali ai dezvoltării psihice, ai formării personalității;

Oo₂: să enumere etapele dezvoltării personalității și să explice semnificația fiecăreia;

Oo₃: să înțeleagă schimbările caracteristice diferitelor etape ale dezvoltării și să găsească soluțiile cele mai bune să depășească obstacolele întâlnite

STRATEGII DIDACTICE:

❖ **METODE ȘI PROCEDEE:**

expunerea, explicația didactică, conversația, problematizarea, observația sistematică și independentă, reflecția personală, activitatea independentă.

❖ **MIJLOACE ȘI MATERIALE:**

fișe de lucru individuale, slide-uri, videoproiector

BIBLIOGRAFIE:

- Mielu, Zlate – coordonator *manual „Psihologie” – cls. A X-a, Edit. Aramis 2005*
Tinca, Crețu ; Nicolae , Mitrofan; Mihai, Aniței – colab.
- Didactic.ro - Veronica Florica Cabaua - profesor Psihologie Liceul "Gheorghe M. Murgoci", Macin, Tulcea, Romania

Secvențele lecției	T	O b.	Elemente esențiale de conținut		Strategii didactice		Evaluare
			Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Metode	Mijloace	
1. Captarea	3'		- se va realiza discutând pe marginea următoarei afirmații pentru tema în		-strategie discursivă de tip	-fișe de lucru individuale,	observarea sistemelor

<p>atenției</p> <p>20'</p> <p>2. Comunicarea subiectului și a obiectivelor lecției</p> <p>3. Dirijarea învățării</p>	<p>2'</p> <p>20'</p>	<p>Oo₁</p>	<p>cauză :</p> <p>„Personalitatea , așa cum se manifestă ea la persoana matură, cu structura și funcționalitatea sa complexă, este rezultatul unui îndelungat proces de dezvoltare care începe încă din copilăria timpurie. Astfel, omul nu se naște cu personalitate, ci aceasta se formează treptat.¶</p> <p>- se vor trece în revistă elementele-cheie ale temei, prezente în schema lecției (anexa nr. 1) ;</p> <p>Factorii fundamentali ai dezvoltării psihice , ai formării personalității</p> <p>Factorii fundamentali ai dezvoltării psihice și ai formării personalității sunt :</p> <p>1. EREDITATEA 2. MEDIUL 3. EDUCAȚIA</p> <p>1. <i>Ereditatea</i> este primul factor fundamental al dezvoltării personalității și primul care se manifestă (nu există nicio manifestare psihică fără o bază organică asigurată de</p>	<p>- participă la discuții, argumentându-și răspunsurile ;</p> <p>- ascultă cu atenție obiectivele lecției ;</p> <p>- ascultă ceea ce li se comunică ;</p> <p>- participă la discuții enumerând factorii fundamentali ai dezvoltării personalității umane</p>	<p>argumentativ persuasiv ;</p> <p>-dezbateră</p> <p>-strategie discursivă de tip explicativ;</p> <p>-expunerea;</p>	<p>slide-uri, videoproiect or</p> <p>obser va rea sistema tică a elevilor</p>	<p>tică a elevilor</p>
--	------------------------------------	------------------------------	--	---	--	---	------------------------

			ereditate). <i>Ereditatea nu este</i>				
							-conversația;

		<p>suficientă, ea asigură premisele care sunt potențiale și polivalente și abia intervenția celorlalți factori conduce la definirea și formarea anumitor componente ale personalității.</p> <p>Ereditatea nu se transformă nemijlocit în componente ale personalității ci se implică în interacțiuni complexe cu ceilalți doi factori.</p> <p>2. Mediul este al doilea factor fundamental al personalității.</p> <p><i>Totalitatea influențelor naturale și sociale, fizice și spirituale, directe și indirecte, spontane și organizate, intenționate și neintenționate, care constituie ambientul în care se naște, trăiește și se dezvoltă omul – se numește mediu.</i></p> <p>Pentru om este important și mediul natural dar cea mai mare influență este exercitată de componentele socio culturale. Mediile cu care interacționează omul de-a lungul vieții sale sunt :</p> <ul style="list-style-type: none"> - familial (1-8ani) - al instituțiilor educative de diverse grade (7-18 sau chiar 20 ani) - al grupului de prieteni (mai ales în școală) - al grupului de 	<p>- oferă exemple practice ;</p> <p>- caracterizează ereditatea</p> <p>- explică importanța eredității în conturarea personalității</p> <p>- explică importanța mediului în dezvoltarea personalității</p>	<p>-strategie didactică de tip argumentativ deductiv;</p> <p>-conversația</p> <p>- problematizarea</p> <p>-strategie discursivă de tip explicativ</p>	<p>manual de psihologie Editura Aramis;</p>	<p>observarea sistematică a elevilor ;</p>
--	--	--	---	---	---	--

			<i>muncă - al comunității urbane</i>	tăț ii			
--	--	--	--	--------	--	--	--

		<p><i>sau rurale, al celei regionale sau continentale</i> , care au și un anumit specific socio-cultural.</p> <p>Dacă influențele mediului se exercită la timp în concordanță cu desfășurarea programului ereditar, atunci dezvoltarea se realizează la niveluri înalte. Cea mai bună perioadă în desfășurarea acestor influențe este între 2 și 8 ani, când au loc procese importante de maturizare somatică și funcționare generală a organismului și mai ales a sistemului nervos ; mediul exercită influențe puternice asupra formării caracterului , s-a demonstrat că familia reprezintă un puternic factor de dezvoltare în copilărie. Mediul familial și școala contribuie foarte mult la dezvoltarea sistemului motivațional și a aspirațiilor, la formarea idealului de viață. Începând cu preadolescența , crește foarte mult rolul grupurilor formale și mai ales al celor informale. Acești factori pot consolida anumite trăsături caracteriale, pot dezvolta altele, largesc experiența socială a tinerilor,</p>	<p>- enumeră mediile cu care interacționează omul de-a lungul vieții sale</p> <p>- exemplifică cu situații concrete ;</p> <p>- își alcătuiesc propria nișă de dezvoltare</p> <p>- identifică unele situații în care modelele au rol</p>	<p>-explicația ;</p> <p>-strategie didactică de tip argumentativ deductiv ;</p> <p>-conversația ;</p> <p>problematicar ea ;</p>	<p>manual de psihologie Editura Aramis;</p>	<p>observarea sistematică a elevilor ;</p> <p>temă de lucru în clasă ;</p>
--	--	---	---	---	---	--

			diversifică atitudinile și				
--	--	--	-------------------------------	--	--	--	--

		<p>Oo 2</p>	<p>comportamentele lor prosociale.</p> <p>3. <i>Educația</i> – este cel de-al treilea factor fundamental al dezvoltării personalității</p> <p><i>Educația este ansamblul de acțiuni și activități care integrează ființa umană ca pe un factor activ, se desfășoară sistematic, unitar și organizat, pe durate lungi de timp, având conținuturi definite în raport cu cerințele societății, utilizând metode și strategii fundamentate științific și fiind conduse de persoane competente, special calificate.</i></p> <p><i>Etape în dezvoltarea personalității</i></p> <p>1. <i>Copilăria și formarea bazelor personalității</i></p> <p>- personalitatea nu se manifestă imediat după naștere, chiar dacă unele particularități temperamentale pot fi deja constatate</p> <p>- după trei ani se conturează componentele de bază ale personalității</p> <p>- aptitudinile se dezvoltă în școlaritatea mică sub influența sistematică a procesului instructiv - educativ</p>	<p>determinant</p> <p>- exemplifică importanța educației în dezvoltarea personalității</p> <p>- enumeră caracteristicile educației, ca factor fundamental al dezvoltării personale</p> <p>- reține importan</p>	<p>-activitatea independentă;</p> <p>-exercițiul;</p> <p>-observația sistematică și independență;</p> <p>-conversa</p>	<p>manual de psihologie Editura Aramis;</p>	<p>observarea sistematică a elevilor ;</p> <p>observarea sistematică a elevilor ;</p>
--	--	------------------------	---	---	--	---	---

		<p>speciale, chiar în preșcolaritate , aptitudinile pot atinge niveluri înalte și se pot exprima în rezultate remarcabile</p> <ul style="list-style-type: none"> - în preșcolaritate încep să se formeze primele trăsături de caracter (respectul față de alții, hărnicia, autonomia, independența, inițiativa etc.); modelele și cerințele parentale joacă un rol foarte important ; în grădiniță se dezvoltă sociabilitatea, disponibilitatea la colaborarea cu altul - odată cu intrarea la școală se dezvoltă trăsături caracteriale ca: sârguința, conștiinciozitatea, punctualitatea, autoexigența etc. - încep să fie evidente diferențele individuale în manifestarea personalității , iar cunoașterea acestora este foarte importantă pentru optimizarea educației școlare și familiale de la aceste vârste. <p><i>2. Preadolescența și adolescența – etape semnificative în dezvoltarea personalității</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - acum au loc schimbări importante la nivelul personalității . se dezvoltă capacitățile și aptitudinile și se 	<p>dezvoltarea personalității</p> <ul style="list-style-type: none"> - enumeră etapele dezvoltării personalității - enumeră caracteristicile copilăriei - exemplifică cu situații concrete - reliefează rolul familiei și al educației 	<ul style="list-style-type: none"> - activitatea independentă; -reflecția personală; -conversația; -observația sistematică și independență; 	<p>manual de psihologie Editura Aramis;</p>	<p>observarea sistematică a elevilor ;</p>
--	--	--	--	---	---	--

			manifestă talentul	școlare în adaptarea socială a			
--	--	--	--------------------	--------------------------------------	--	--	--

		<p>pentru noi domenii - creativitatea se exprimă în preadolescență printr un spor de fluiditate, iar în adolescență prin creșterea originalității - se consolidează trăsăturile de personalitate formate în copilărie, altele evoluează și se schimbă - se formează noi însușiri caracteriale ce reglează relațiile sociale mai largi ale adolescentului - procesul transformărilor caracteriale este răscolitor , tensionat, devenind o adevărată criză de dezvoltare ce a fost numită „<i>criza de originalitate a adolescentului</i>” - mai ales în adolescență se formează noi componente ale personalității ce exprimă orientarea generală a persoanei, așa cum ar fi : concepția despre propria viață, un sistem personal de valori, un proiect sau un ideal de viață, conștiința apartenenței la generație, imaginea de sine și identitatea de sine.</p> <p>3. <i>Stadiul tinereții și al adultului</i> - etape semnificative în maturizarea</p>	<p>individului</p> <p>- participă la discuții reliefând importanța adolescenței în consolidarea personalității</p> <p>- rețin modificările și evoluțiile ce au loc în adolescență</p> <p>- exemplifică cu situații concrete (personale)</p>	<p>-</p> <p>-observația sistematică și independență;</p> <p>-conversația;</p> <p>-activitatea independentă;</p>	<p>manual de psihologie Editura Aramis;</p>	<p>observarea sistematică a elevilor ;</p>
--	--	---	--	---	---	--

			personalității				
--	--	--	----------------	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - angajările fundamentale ale tinerilor în profesie, în viața socială, în cea de familie consolidează și îmbogățesc structura personalității - aptitudinile și talentele devin o certitudine și se exprimă în rezultate semnificative mai ales în plan profesional - tinerii sunt interesați de sarcinile creative și de ocaziile de manifestare a disponibilităților lor - componentele temperamental caracteriale sunt stabilizate și consolidate fără a fi rigide și exprimă un nivel nou al maturizării personalității - tinerii au unele trăsături dominante cum ar fi : energie și dinamism, orientare expresă spre nou și viitor, aspirații înalte, generozitate și încredere în alții, curaj și temeritate etc. - intrarea în profesie și întemeierea propriei familii cristalizează identitate profesională, familială și socio culturală ce reprezintă o particularitate a evoluției personalității între 25 și 35 de ani - în cursul stadiului adult se consolidează 	<ul style="list-style-type: none"> - rețin caracteristicile stadiului tinereții și al adultului - rețin importanța relaționării sociale a individului și implicare a acestuia în profesie, în acest stadiu - elevii participă la discuții - elevii răspund solicitărilor 	<ul style="list-style-type: none"> -observația sistematică și independență; -conversația; 	<p>manual de psihologie Editura Aramis;</p> <p>-fișe de lucru individuale ;</p>	<p>observarea sistematică a elevilor ;</p>
--	--	---	--	---	---	--

			identitatea profesională, familială și socio culturală și se maturizează pe deplin				
--	--	--	--	--	--	--	--

<p>4. Preadoleșcentul / adolescentul</p>	<p>20'</p>	<p>Oo 3</p>	<p>personalitatea ; trăsăturile dominante ale personalității din acest stadiu sunt : stăpânirea de sine, echilibrul afectiv, independența în decizii și acțiuni, autonomia, prudența, obiectivitatea în perceperea de sine și a altora, expansiune moderată și fundamentată cu privire la proiectarea viitorului, înfruntarea matură a marilor încercări ale vieții.</p> <p><i>4. Bătrânețea și schimbările caracteristice ei în funcționarea personalității</i></p>	<p>- enumeră și exemplifică caracteristicile stadiului tinereții și al adultului</p> <p>- caracterizează etapa bătrâneții</p>	<p>-activitatea independentă;</p> <p>-reflecția personală</p> <p>-conversația;</p> <p>Brainstorming</p>		<p>observarea sistematică a elevilor ;</p>
<p>6. Concluzia</p>	<p>5'</p>		<p>- despre bătrânețe se spune că are un trecut lung și un viitor scurt, ceea ce simplifică planurile de viață și exprimă înțelepciunea adaptării la scăderea treptată a forțelor fizice și psihice</p> <p>- ieșirea din câmpul profesional (pensionarea) și organizarea vieții în jurul problemelor casnice generează o descreștere a responsabilității sociale personale și aduce relaxare și posibilitatea de a se bucura de o anumită libertate</p> <p>- un aspect foarte important al oamenilor în vârstă</p>	<p>- enumeră aspectele acestui stadiu și implicațiile lui asupra individului uman</p> <p>- participă la discuții</p>			<p>temă de lucru în clasă;</p>

			este și cel al înfuntării mature a				
--	--	--	---------------------------------------	--	--	--	--

<p>7. Evaluarea performanței</p>		<p>finalului vieții și a deteriorării sănătății</p> <p>1. Preadolescentul/ adolescentul</p> <p>-ce iti face placere/ ce te motiveaza -ce nu-ti face placere/ ce te afecteaza negativ</p> <p>-ce temeri ai</p> <p>-anturajul</p> <p>-relația părinte –copil/ care sunt nelinistile adultilor</p> <p>-ce poti sa faci/ ce nu poti sa faci</p> <p>2.studiu de caz---- continua povestea</p> <p>E greu drumul spre adolescență?</p> <p>-important este să acceptăm provocările vieții, să nu renunțăm și să ne căutăm calea, oricât de lungă ar fi</p> <p>- se va realiza frontal, prin evaluarea răspunsurilor obținute la solicitările adresate; evaluarea va avea o componentă predominant stimulativă;</p>	<p>- participă la discuții</p> <p>-discuții</p>		<p>evaluare orală</p>
---	--	--	---	--	-----------------------

ANEXA NR. 1
SCHEMA LECȚIEI

DRUMUL SPRE ADOLESCENȚĂ

Factori în dezvoltarea personalității (ereditatea, mediul, educația)

14

Etape în dezvoltarea personalității *slide* (copilăria; preadolescența și adolescența; tinerețea și adultul; bătrânețea)

- Preadolescentul/ adolescentul
- Ce îți face plăcere/ ce te motivează
- ce nu-ți face plăcere/ ce te afectează negativ
- ce temeri ai
- anturajul
- relația părinte –copil/ care sunt neliniștile adulților
- ce poți să faci/ ce nu poți să faci
- studiu de caz----continuă povestea
- concluzia

Continuă povestea...

Continuă dialogul imaginar dintre un părinte și copilul lui aflat în pragul adolescenței, așa cum ai continua și tu un astfel de dialog.

P= părinte

C= copil

P: - Ce ai?

C: - Nimic, ce să am? De ce ți se pare că așa avea ceva?

P: - Cum nimic? De ieri ai ceva că trănțești lucrurile, oftezi, esti nervos, îmi răspunzi urât...

C: - Cine, eu?

P: - Da, tu... cu tine vorbesc!

C: - N-am nimic!

P: - Ba ai!

C: - Nu-i treaba ta! Mai lasă-mă în pace!

P: - Păi, vreau să te ajut să te simți mai bine. Starea aceasta tensionată nu-ți face bine nici ție și nici celor din casă

C: - Nu ți-am cerut ajutorul. Oricum nu m-ai înțelege. Ai începe iar cu lpe vremea mea...!. Mai *upgradează-te* și tu și apoi mai stăm de vorbă.

.....

.....

Mama – ființa cea mai dragă

Clasa: a VI-a B

Timp: 50 minute

Obiectiv general:

15

- conștientizarea valorii mamei în viața fiecăruia și sensibilizarea profundă în legătură cu respectul datorat ființei care se jertfește zi de zi pentru binele fiecăruia.

Competențe specifice:

- definirea termenului *mamă*;
- explicarea rolului mamei în viața lor;
- exemplificarea de opere, din diferite domenii, în care a fost zugrăvit chipul mamei și locul copilăriei;
- transmiterea unui mesaj de iubire mamei.

Metode și procedee:

- activitate individuală și pe grupe
- metoda ciorghinelui, jocul de rol, turul galeriei.

Mijloace de învățământ:

- texte literare;
- creații proprii;
- hârtie, pix, tabla, cretă, laptopul.

Evaluarea

Discuțiile pe tema jertfei pline de iubire a mamei îi vor sensibiliza mai mult pe elevi, îi vor face să conștientizeze valoarea mamei în viața lor și îi ajută să-și dezvolte mai mult deprinderile de respect și iubire față de părinți, față de locul unde s-au născut. Se urmăresc reacțiile și răspunsurile date de elevi pe parcursul întregii ore.

Lecția propriu-zisă. Evocarea

Se reamintește elevilor activitatea de astăzi (să fie atenți la tot ce se-ntâmplă, să fie activi, dinamici)

Joc de rol

Într-o zi senină, calmă cu soare blând, un înger se furișea din ceruri, cobora pe bătrâna noastră planetă și rătăci pe câmpuri și prin păduri, prin orașe și cătunuri. Soarele tocmai se pregătea să apună, când îngerușul își întinse aripioarele și zise:

- Vizita mea, e pe sfârșite, trebuie să mă întorc în lumea mea de lumină. Înainte să plec, aș vrea însă, să adun câteva lucruri care să-mi amintească de vizita mea, în aceste locuri. Și-a îndreptat privirea spre o grădină minunată și-a zis:

- "Ce frumoase și parfumate sunt aceste flori!"

A rupt cei mai frumoși trandafiri, a făcut un buchet frumos și-a zis:

- "Nu văd nimic mai frumos și mai plăcut mirositor decât aceste flori; le iau cu mine."

Uitându-se un pic mai departe, văzu un bebeluș cu ochi strălucitori și obrăjori îmbujorați, zâmbindu-i mamei sale. Și își zise:

- "Ei, dar zâmbetul acestui copil este mai frumos decât buchetul meu de flori; am să-l iau cu mine și pe acesta."

Apoi și-a aruncat privirea lângă leagăn unde dragostea mamei, se revărsa spre copil asemenea unui soare ce se dăruie mării...Și îngerușul spuse:

-*"Ah, dragostea de mamă este cel mai frumos lucru pe care l-am văzut pe pământ; am să o iau și pe ea cu mine."*

Împreună cu cele trei comori, își lua zborul spre porțile sidefate ale cerului, luminate frumos pe dinafară și odată ajuns, își zise:

-*"Înainte să intru, am să-mi cercetez comoara."*

16

Se uită la flori, dar acestea se ofiliseră. Se uită la zâmbetul copilășului, dar și el nu mai era la fel. Se uită atunci la dragostea mamei și iată strălucea parcă mai intens...Aruncă florile, dădu drumul zâmbetului, fâlfâi din aripi, îi adună pe toți în ceruri și le spuse:

-*"Iată singurul lucru de pe pământ care și-a păstrat frumusețea neștirbită, tot drumul până aici – dragostea de mamă..."*

Tema propusă pentru ora în curs, dat fiind faptul că mama este ființa cea mai dragă și o sărbătorim totdeauna, o păstrăm veșnic în sufletele noastre, plecăm de la sintagma: „*Avem o singură mamă și o singură viață. Nu aștepta până mâine să-i spui mamei că o iubești.*”

Se anunță tema și obiectivele

O1—O mamă este cineva către care alergi atunci când ai necazuri.¶

O2 —Mamele au o vârstă unică; nu există mame tinere, mame bătrâne, mame frumoase sau urâte: există doar mame. —

O3 ——Orice gândac e un fluture în ochii mamei sale.¶

Discuții despre tema de astăzi

Discuția pornește de la faptul că pentru aproape orice copil, primul cuvânt rostit este cuvântul „MAMA”. De aici discuția continuă, cerând elevilor să dea o „definiție” a acestui cuvânt. Fiecare încearcă să-l definească în felul său propriu, atinsă fiind coarda inimii, a sensibilității, gândindu-se la mama lor. Apoi, ei încearcă să explice de ce pentru ei mama este cea mai importantă ființă de pe pământ.

- fiecare copil a pregătită câte o creație proprie despre mama sa sau o strofă dintr-o poezie în care este creionat chipul mamei.

-vom completa ciorchinele- elevii sunt rugați să poftească la tablă și să completeze cu câte un cuvânt ce-i trece prin minte pentru a o caracteriza pe mama (metoda ciorchinului) Deci, pentru fiecare dintre noi, Mama este un simbol. Un simbol a fost și pentru marii creatori de opere. Elevii sunt rugați să dea câteva exemple de opere din diferite domenii. -am întâlnit de multe ori chipul mamei prin diferite lecturi din literatura noastră în: *Mama* - N. Grigorescu, chipul mamei în romanul memorialistic a lui Creangă, în *Căprioara* - E. Gârleanu-personificata, în *Puiul* - I.Al.Brătescu-Voinești.

-pe catedră vor fi niste plicuri în interiorul cărora se vor găsi fragmente din textele studiate despre mamă, fiecare grupă a câte 3 elevi va citi acest text și va formula câte un răspuns din ceea ce a înțeles.

Activitate practică

-confectionarea unei felicitări pentru cea mai bună mamă.

-la final, vor completa felicitările pentru mama, în 2-3 minute cu textele pregătite acasă și le vor expune; după care vor merge pe rând să evalueze (cu câte un stimulent) lucrarea (metoda *toru galeriei*) - lucrarea care va acumula cele mai multe stimulente va fi declarată cea mai frumoasă lucrare...

Feedback

Prin câteva întrebări și cu ajutorul felicitărilor expuse, voi observa dacă obiectivele propuse au fost atinse.

O mică prezentare în versuri

1. E ZIUA MAMEI MELE
ȘI TOTU-I PLIN DE FLORI
ÎI SIMT AICI PREZENȚA
CA DE ATÂTEA ORI.

TE IUBESC MĂICUȚA MEA
PENTRU TOT CE-MI DĂRUIEȘTI,
TE IUBESC MĂICUȚA MEA AȘA
CUM EȘTI.

AȘ VREA SĂ-I DAU O FLOARE
SĂ SEMENE CU EA,
DAR NICIO FLOARE DIN LUME
NU E CA MAMA MEA.

NU EȘTI CEL MAI SĂRAC

Nu ești cel mai sărac din lume
Nu sunt săraci cu-adevărat
Averile sunt numai spume
De ai o MAMĂ, ești bogat!
De crezi că-n lume nu-i iubire
Nu ai motiv, orice-ar veni,
Nu fi mâhnit, tu ai o MAMĂ
Care în veci te va iubi!

DESPRE MAME ȘI COPII de

Lucia Cîmpean
Despre mame și copii
S-au scris multe poezii;
Cum că, mama e anume
Cea mai scumpă de pe lume.
E un lucru adevărat,
Fiindcă viața ea mi-a dat; Și din
sufletu-i bogat,
Pic cu pic mi-a strecurat
Încredere, curaj, speranță
Că voi reuși în viață.
O vorbă-a mamei spune așa:
Dă și înzecit ți se va da!
Iar dacă dai din suflet tot ce dai,

SUAVĂ CA UN GHIOCEL
OBRAJII DE LALEA
PARFUMUL EI DE TRANDAFIR
AȘA E MAMA MEA.

Ți-s ochii-ntunecați adesea,
Nu vezi scăparea din impas,
Să știi atunci că ai o MAMĂ,
Din toți, doar ea ți-a mai rămas...
Fii dar, copile, fericit
Atâta vreme cât trăiește
Tu ai un dar neprețuit
O MAMĂ CARE TE

IUBEȘTE. BUNICA

Bunico, în ochii tăi senini,
De unde ard adânci lumini?
Și părul tău de ce-i așa?
Curat ca fulgii albi de nea?
De ce când umbli te apleci?
Să vezi pe unde calci, pe unde
treci? Bunică dragă, cât aș vrea
Să fii tu nepoțica mea!
Povești să-ți spun, să-ți dau mâncare
Să simți cât te iubesc de tare.

Cu cât dai mai mult, mai mult
ai! Să fie oare adevărat că,
Dacă dai, devii bogat?
Mama de toate-mi dă,
Să fiu cuminte doar, îmi cere
Și-mi spune: *SCUMPA MEA AVERE!*
Să spună mama oare așa-ntr-o doară:
COPIIUL MEU E O COMOARĂ!...?
Dar mama mea nu minte
niciodată. Deci cred că-i chiar
adevărat că, Dacă dai, devii bogat
și...,
Dacă dai din suflet tot ce dai,
Cu cât dai mai mult, mai mult ai!

1.Mama este o persoană harnică și nu se plânge niciodată, indiferent ce are de făcut. În fiecare dimineață când mă trezesc, pe ea o văd în bucătărie pregătindu-mi micul dejun. Apoi mă duce la școală, iar de acolo merge la serviciu. Indiferent dacă este acasă sau la serviciu, mama mea este o persoană energică și foarte entuziastă în tot ceea ce face.

2.Când sunt bolnav(ă), cine mă poate îngriji cu atâta bunătate ca mama?! Eu pentru toate acestea, o iubesc mai mult decât pe orice ființă din lume. Și oricât voi face pentru ea nu va fi de ajuns. În câtevea cuvinte, mesajul meu pentru mama mea este acesta: "Mamă, tu ești cea mai bună dintre mamele din lume. Aș vrea să cresc mare ca să poți să fii mândră de mine, așa cum sunt și eu de tine" .

3.Desi, de multe ori, si tatăl, bunicii, rudele, educatorii si profesorii intervin in cresterea copilului, tot mama este cea care are rolul cel mai important în creșterea și educația acestuia. Ea ne îndrumă și ne ajută chiar și atunci când am crescut mari, când și noi la rândul nostru avem copii...

4.Mama...este ființa cea mai de pret pe lume a unui om, iar dacă această ființă iubitoare dispăre din viața noastră, ne doare foarte tare, ne marchează foarte mult pe viitor și greu găsim puterea să mergem mai departe. In unele cazuri, deși este foarte greu să vorbim despre asta, sunt mame care își abandonează pruncul din diverse motive... Acestea nu cred ca se mai pot numi "mame"...

5.Mama rămâne aceea persoană bună și răbdătoare care ne crește și ne ocroteste împotriva tuturor greutăților vieții, chiar dacă nu ne-a dat viața, dar asta este o particularitate a cuvântului si fiintei dragi numite —mamal.

6.MAMA rămâne pentru toată lumea cea ființă mult iubită, respectată și —unică!, pentru că a fi mamă este cel mai frumos lucru de pe pământ!

biletul 1.

În inima bieteii prepelițe era o luptă sfâșietoare. Ar fi vrut să se rupă în două: jumătate să plece cu copiii sănătoși, care sufereau de frigul toamnei înaintate, iar jumătate să rămâie cu puiul schilod, care se agăța de ea cu disperare. Suflarea dușmănoasă a crivățului, pornită fără veste într-o zi, a hotărât-o. Decât să-i moara toți puii, mai bine numai unul — și fără să se uite înapoi, ca să nu-i slăbească hotărârea, a zburat cu puii zdraveni, pe când îl rănit striga cu deznădejde:

— Nu mă lăsați! Nu mă lăsați!

biletul 2.

Și-au mers mult așa până ce au dat în sfârșit de luminiș. Iedul, bucuros, o ia înainte sărind. Dar în aceeași clipă căprioara se oprește, ca de-o presimțire, adu-mecând. În fața ei, de sub o cetină, ochii lupului străluceau lacomi. Un salt și iedul ar fi fost sfâșiat. Atunci căprioara dă un zbieret adânc, sfâșietor, cum nu mai scosese încă, și dintr-un salt, cade în mijlocul luminișului. Lupul văzând prada mai mare, uită iedul și se repede la ea... Prăbușită în sânge, la pământ, sub colții fiarei, căprioara rămâne cu capul întors spre iedul ei. Și numai când acesta, înspăimântat, se topește în adâncul pădurii, căprioara simte durerea, iar ochii i se tulbură de apa morții

Biletul 3

Și mama, care era vestită pentru năzdrăvăniile sale, îmi zicea zâmbind uneori, când începea a se ivi soarele dintre nori după o ploaie îndelungată: Ieși, copile cu părul bălan,

afară și râde la soare, doar s-a îndrepta vremea! Și vremea îndata se îndrepta după râsul meu... Știa, vezi bine, soarele cu cine are de-a face, căci eram feciorul mamei, care și ea cu adevărat că știa a face multe și mari minunății: alunga nourii cei negri de pe deasupra satului nostru și abătea grindina în alte părți, înfingând toporul în pământ, afară, dinaintea ușii, încheaga apa doar cu două picioare de vacă, de se încrucea lumea de mirare, batea pământul, sau peretele, sau vrun lemn, de care mă paleam la cap, la mână sau la picior, zicând: Na, na!, și îndată-mi trecea durerea mea... când vuia în sobă tăciunele aprins, care se zice că face a vânt și vreme rea, sau când țiua tăciunele, despre care se zice că te vorbește cineva de rău, mama îl muștra acolo, în vatra focului, și-l buchisa cu cleștele, să se mai potolească dușmanul.

Și mai mult decat atata: oleaca ce nu-i venea mamei la socoteala căutătura mea, îndată pregătea, cu degetul îmbălat, puțină tină din colbul adunat pe opsasul încălțării ori, mai în grabă, lua funingine de la gura sobei, zicând: „Cum nu se deoache călcâiul sau gura sobei, așa să nu mi se deoache copilașul și-mi facea apoi cate-un benchi boghet în frunte, ca să nu-și prăpădeasca odorul!... Și altele multe încă făcea mama... Așa era ea mama în vremea copilăriei mele, plină de minunății, pe cât mi-aduc eu aminte. Și-mi aduc bine aminte, căci brațele ei m-au legănat când îi sugeam țâța cea dulce și mă alintam la sânul-i, gângurind și uitându-mă în ochi-i cu drag! Și sânge din sângele ei, și carne din carnea ei am împrumutat, și a vorbi de la dânsa am învățat. Iar înțelepciunea de la Dumnezeu, când vine vremea de a pricepe omul ce-i bine și ce-i rău.

Chestionar: „Mamal

<p><u>Alcătuiești acrostihul cuvântului</u> <u>„mama”</u> M- _____ — A- _____ — M- _____ — A- _____ —</p>	<p><u>Describe prin calități morale cum este mama ta?</u> Mama mea este: _____ _____ — _____ _____.</p>
--	--

<p><u>Completează enunțurile cu cuvintele tale:</u> Eu am o mamă _____, de aceea o iubesc mult. Pe ea o cheamă _____. Ea este foarte: _____ cu mine. Ochii ei seamănă cu _____. Părul ei este de culoarea: _____. Are _____ o voce: _____. Buzele _____ sunt ca: _____. Inima ei este cât _____.</p> <p>Pentru mama fac _____: _____.</p>	<p>Dacă ai avea o putere supranaturală, ce ai face pentru mămică ta?</p> <p>_____</p> <p>_____. Dorești să devii un părinte tot așa cum e mama ta?</p> <p>_____. Pentru tine mama este un model?</p> <p>_____.</p> <p>Cu cine asemeni blîndețea mamei tale?</p> <p>_____.</p>
<p><u>Scrive o mică poezie despre mama ta</u></p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>În săptămîna postului fiecare creștin își cere iertare de la fiecare cunoscut. Cum ai cere iertare de la mama ta?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____.</p>

Redactează o scrisoare către întreaga lume cu tema „Fiecare trebuie să-și iubească mamele și să le prețuiască cât sunt alături de noi”.

Dragă Lume,

„A fost odată ca niciodată, de n-ar fi nu s-ar povesti.

Cică trăia undeva într-un colț de lume o femeie pe nume Iubirea. Și avea femeia aceasta trei fete, una era Dragostea, frumoasă ca nimeni alta, veselă, senină la chip și zîmbitoare. Cea de-a doua fiică mai mare era Disperarea, o fire atât de sensibilă încât tot ce făcea amesteca cu lacrimi. Lacrimile ei aduceau ploaie pe pământ la oameni, zăpada iarna și rouă la fructe și legume. Însă cea de-a treia fiică fiind cea mai mare dintre toate și cea mai severă, era numită Ciuda. Tot pământul se temea de acest nume, mai ales cînd venea vremea ca să călătorească prin lume, fiecare căuta să-și ascundă familiile prin casă de ochii fetei mai mari. Dar Iubirea mamă le iubea pe toate cel mai mult și era gata ca să păstreze relațiile între toate fetele la același nivel să se jertfească cu orice preț.

Sosiră cică timpuri grele cînd răul atacă lumea. Iubirea trebuia să o salveze. Răul i-a propus iubirii că dacă dorește să salveze lumea va trebui să-i dea de soție toate trei fete. În caz contrar, lumea se va preface-n foc. Și Dumnezeu a făcut milă și mare minune. Iubirea, împreună cu cele trei fiice, s-au făcut nevăzute. Ele trăiesc și se ascund la fiecare-n suflet și în inimă. Răul nu le poate găsi nici în ziua de azi. Iubirea le acoperă mereu pe toate ca o mamă atotgrijulie. Uneori Dragostea încearcă să salveze lumea, alteori nu are puteri și vine Disperarea, iar dacă vede că și aceasta nu mai ajută, Ciuda le strică pe toate și doar omul e în stare să facă ordine în lume și în viața sa, datorită credinței în puterile sale. Una fără de alta nu pot trăi.

Așa e și în viață. La început omul iubește. Iar dacă vede că nu i se acordă niciun pic de atenție, cade în disperare. Și chiar dacă simte iubire, vrea mai multă atenție și îi este ciudă pe toată lumea, neștiind ce să facă. Pînă la urmă dragostea le iartă pe toate și face dreptate ca să fie pace, liniște și împăcaciune.

Lacrimile sunt de la disperare, gândul este de la ciudă, iar dorul este de la dragoste. Deci, să fim mai buni ca să fie pace pe pământ!!

(Serdeșniuc Cristian An.)

Care soră se ascunde în sufletul tău?

Cu care fiică te asemeni mai mult ?

De ce?

Ce ai înțeles din acest text ?

—

—

—

—

—

—

Agresivitatea și urmările ei

Profesor: Camelia Bojescu

Clasa: a V-a A

Data: 15 noiembrie 2017

Timp: 50 minute

Competența generală: Relaționarea armonioasă cu ceilalți în contexte școlare și extrașcolare

Competențe specifice: Recunoașterea unei varietăți de emoții trăite în raport cu sine și cu ceilalți

Obiective operaționale:

- să identifice formele de agresiune;
- să descopere și să analizeze cauzele producerii actelor de violență;
- să identifice situațiile conflictuale și modalitățile nonagresive de rezolvare a acestora;
- să participe activ și conștient la exercițiile propuse;
- să găsească soluții, reguli care pot contribui la stabilirea unor relații bune cu ceilalți;

Resurse:

- pedagogice (metode și procedee): conversația, activitatea independentă, brainstorming-ul, studiul de caz
- materiale: videoproiector, calculator, filmulețe didactice, hârtie colorată, tabla

Scenariul lecției

1. Moment organizatoric (5 minute)

Se fac scurte aprecieri despre situația clasei (frecvență, note, îndeplinirea sarcinilor), se face informarea sumară asupra unor evenimente semnificative, se discută problemele urgente apărute pe parcursul săptămânii.

2. Anunțarea temei și discutarea ei. (45 minute)

Plecând de la problemele curente, profesorul-diriginte face trecerea la tema propusă spre discuție, cerându-le elevilor să facă brainstorming și să noteze pe tablă pe o diagramă păianjen toate tipurile de emoții cunoscute.

Se precizează care sunt emoțiile de bază pozitive și negative și se inițiază cu elevii o discuție referitoare la reacțiile acestora la emoții pozitive și negative, punctându-se faptul că unii elevi pot reacționa agresiv în urma unor emoții neplăcute.

Se proiectează un ppt cu definiția *agresivității*: *Agresivitatea / Violența este un act brutal, în afara regulilor și legilor, incompatibil cu ideea de dreptate. Agresivitatea înseamnă utilizarea forței și a constrângerii de către un individ, grup sau clasa socială în scopul impunerii voinței asupra altora.*

Apoi, se trec în revistă *tipurile și formele de agresivitate*:

- emoționale (*intimidarea, umilirea, amenințarea, izolarea*)
- verbale (*denigrarea, poreclirea, înjurăturile*)
- fizice (*îmbrâncirea, piedica, lovirea, bătaia*).

Li se cere elevilor să urmărească un filmuleț didactic (film 1) și să identifice tipurile de agresivitate etalate în film.

După conversația didactică legată de vizionarea primului film și evidențierea faptului că indiferența și nepăsarea pot conduce la încurajarea agresivității, se proiectează un al doilea film (film 2), cu aceeași cerință de lucru, insistându-se după vizionarea filmului asupra consecințelor tragice a agresivității asupra copiilor / adolescenților și asupra psihicului lor.

24

Ca și concluzie parțială, se conturează, cu ajutorul elevilor, un posibil portret al elevului agresiv și se proiectează un slide în acest sens.

Se vizionează un film cu reguli de reacționa la agresivitate (film 3). Apoi, se prezintă metode de a controla propria furie, printr-un ppt și fișe informative.

Se prezintă un alt filmuleț (film 4) cu exemple de agresivitate, consecințe negative în plan relațional și al sănătății. Elevii sunt rugați să identifice din nou tipurile de agresivitate și consecințele în plan emoțional și fizic.

Ca soluție la comportamentul agresiv, se prezintă un film cu comportamente pozitive pe care elevii sunt invitați să le identifice și să prezinte starea de spirit și emoțiile celor care au comportamente pozitive și pe ale celor din jur.

3.Feed-back: Ce am învățat în lecția de astăzi?

Răspunsuri date de elevi ca feed-back la derularea lecției.

Linkuri utile

1.FILM ANTIVIOLENTA

<https://www.youtube.com/watch?v=5DUDISuH1rE>

2.BULLYING

<https://www.youtube.com/watch?v=ZmT7CvDEE-s>

3.REGULI BULLYING

<https://www.youtube.com/watch?v=wBanFhNqt44>

4.BULLYING SI BUNA PURTARE

<https://www.youtube.com/watch?v=oOLHDEnO080>

5.BUNA PURTARE

<https://www.youtube.com/watch?v=AHAG0awe--U>

COPIII ISI IMITA PARINTII

https://www.youtube.com/watch?v=ce_VUpyMUJw

SOLUTIA

<https://www.youtube.com/watch?v=S8hFS41ur9U>

OITA

<https://www.youtube.com/watch?v=P2OiQK-sEnU>

AZI NU VORBESC URAT

<https://www.youtube.com/watch?v=Rr8jw7Ri6VQ>

Obiceiuri și tradiții de Crăciun

Profesor: Lupu Vasile

Clasa : a V-a C

Durata: 50 min

Obiective generale:

1. Dezvoltarea capacității de cunoaștere a tradițiilor și a obiceiurilor românești
2. Dezvoltarea capacității de comunicare;

3. Dezvoltarea gustului estetic al elevilor;
4. Dezvoltarea atitudinii de empatie culturală.

Obiective specifice:

1. să recunoască specificul tradițiilor și obiceiurilor românești de Crăciun;
2. să identifice etapele specifice pe care le au aceste tradiții;
3. să manifeste interes pentru cunoașterea jocului și cântecului românesc;
4. să se preocupe de conservarea și transmiterea obiceiurilor românești;
5. să diferențeze produsul artistic de cel nonartistic.

Mijloace și procedee: Flipchart, videoproiector, filme, prezentări PPT

Metode: conversația, dezbateră

Modalități de organizare a activității: frontal, pe grupe

Modalitate de realizare:

- dezbateră, pe baza informațiilor aduse de către elevi și profesor
- program artistic: Obiceiuri și tradiții de Crăciun (colinde, scenetă)

OBICEIURI SI TRADITII DE CRĂCIUN

(Informații pe baza cărora au fost realizate discuțiile în cadrul activității)

Pentru noi toți, iarna nu este numai anotimpul zăpezii și al frigului, ci și acela al bucuriilor prilejuate de atâtea datini și obiceiuri legate de sărbătorirea Nașterii Domnului. Fiecare popor are propria mitologie, alcătuită din legende și povestiri ce explică anumite evenimente importante ale vieții indivizilor și poporului ca întreg. La români, legenda lui Crăciun, păstorul din poveste, a fuzionat foarte frumos cu mitul Nașterii Domnului.

Putem spune că obiceiurile legate de sărbători fac parte din cultura tradițională a neamului nostru. Este o mare bucurie că încă se mai păstrează în unele zone ale țării aceste datini care ne ajută să înțelegem sărbătoarea respectivă precum și să ne bucurăm împreună de Marele Praznic. Păstrarea acestor datini este o mărturie vie a faptului că avem o conștiință a neamului din care facem parte.

În popor se spune că, fără acordul soțului, Crăciuneasa o adăpostește pe Fecioara Maria în grajd, singurul loc cald care mai era liber. Supărat de nesupunerea soției, Crăciun îi taie mâinile, dar Maica Domnului i le lipește la loc. Minunea îl convertește pe Crăciun la Creștinism. De bucurie că nevasta sa a scăpat de pedeapsa lui necugetată, Crăciun aprinde un rug din cioate de brad în curte și joacă hora cu toate slugile lui. După joc, împarte Sfintei Familii daruri păstorești: lapte, caș, urdă, smântâna. De aici, transfigurarea lui Moș Crăciun într-un personaj mitologic, care aduce de ziua nașterii lui Iisus daruri copiilor. Acest obicei se suprapune cu amintirea darurilor pe care, după legenda evanghelică, le aduceau regii-magi, în

staul, noului Mesia. Cântecul de bucurie adresat de slugile lui Crăciun s-au transformat în colinde.

Începând cu noaptea de 23 spre 24 decembrie, de la miezul nopții și până la revărsatul zorilor, ulițele satelor răsună de glasurile cristaline ale micilor colindători. Cu traista după gât, cu bâta în mână și căciula pe urechi, colindătorii merg din casă-n casă și strigă la ferestrele luminate: „Bună dimineața la Moș Ajun, / Ne dați ori nu ne dați.

Obiceiurile țin de conștiința poporului român pentru că exprimă înțelepciunea populară a acestui neam, sunt esențe ale bogăției noastre spirituale. Însă cele mai răspândite și mai fastuoase s-au dovedit a fi cele legate de marele Praznic al Crăciunului și de sărbătorirea Anului Nou. Repertoriul tradițional al obiceiurilor și tradițiilor românești cuprinde pe lângă

colindele propriu-zise - cântece de stea, vifleemul, plugușorul, sorcova, vasilica, jocuri cu măști (țurca, cerbul, brezaia), teatrul popular, dansuri (căluții, călușarii) - și o seamă de datini, practici, superstiții, ziceri, sfaturi cu originea în credințe și mituri străvechi sau creștine.

Un obicei foarte cunoscut este „tăierea porcului”. În unele zone ale țării, porcul se taie de Ignat, adică în 20 decembrie. Se zice că porcul care n-a fost tăiat în această zi nu se mai îngrașă, căci și-a văzut cuțitul. Sângele scurs din porc după ce a fost înjunghiat se pune la uscat, apoi se macină și se afumă cu el, peste an, copiii ca să le treacă de guturai, de spaimă și de alte boli. Un alt obicei foarte cunoscut este împodobirea pomului de Crăciun, a bradului. Bradul care este veșnic verde simbolizează viața, făcându-se astfel analogie cu viața care intră în lume o dată cu Nașterea Fiului lui Dumnezeu, Căci Cel Ce este Viața Se naște pentru ca noi să dobândim viața veșnică. Datina împodobirii bradului de Crăciun pare a fi de obârșie germană, așa cum este și cântecul „O, bradfrumos!”. Capra, Țurca, Brezaia sunt câteva dintre datinile de Crăciun și Anul Nou. Dimitrie Cantemir spune în „Descrierea Moldovei” că „Țurca este o joacă iscodită încă din vremurile bătrâne, din pricina ciudei și scârbei ce o aveau moldovenii împotriva turcilor”. Cu țurca, capra sau brezaia umblă tinerii începând de la Ignat și sfârșind cu zilele Crăciunului și prin unele părți în ziua de Sf. Vasile până seara. Numele de Țurca, Capra sau Brezaia îl poartă unul dintre tinerii mascați. Jocul —capreil (uciderea, bocirea, înmormântarea, învierea) a fost la origine, desigur, un ceremonial grav, un element de cult. În cadrul sărbătorilor agrare, jocul a devenit un ritual menit să aducă rodnicie anului care urmează, spor de animale în turmele păstorilor, succesul recoltelor – invocat și evocat de boabele care se aruncau de gazdă peste cortegiul —capreil. Obiceiul pare că își are originea în cele ale romanilor și elinilor: fie în jocurile și cântecele desfășurate în jurul altarelor păgâne de preoții sau cântăreții travestiți în dobitoace cu ocazia sărbătorilor date pentru cinstea zeilor, ori în versurile satirice contra generalilor ce repurtau vreun triumf, fie în amintirile vagi despre dansurile cunoscute la greci sub numele unor păsări răpitoare. Capra joacă după fluier, iar la terminare unul din flăcăi, apropiindu-se de masa unde sunt membrii familiei, începe să vornicească. Flăcăii joacă pe stăpâna casei, pe fete și chiar servitoare, dacă sunt acasă, și apoi se îndepărtează mulțumind.

Acestea sunt doar câteva din obiceiurile și datinile prin care românii mărturisesc Nașterea Domnului. Cu toții avem obligația să facem din creația noastră populară o carte de vizită cu care să batem la porțile cunoașterii și cu care vom fi primiți și apreciați fără îndoială oriunde în lume. De asemenea, suntem obligați să-i învățăm pe copii să prețuiască și să respecte obiceiurile și tradițiile în care s-au născut, să-i învățăm să iubească meleagurile natale, portul românesc și pe români. Să le sădăm în suflet aceste elemente definitorii ale identității neamului românesc fără de care nu am mai putea ști de unde venim și cine suntem de fapt noi românii pe acest pământ.

BIBLIOGRAFIE

Datinii strămoșești de Crăciun și Anul Nou— Editura: Pentru turism 1990
Studiu de folclor și artă populară, Ion Apostol Popescu

Soluționarea conflictelor

Profesor: Neagu Monica

Clasa: a VIII-a B

Disciplina: Consiliere și orientare

Modulul : Calitatea stilului de viață

Submodulul : Calitatea vieții personale

Tipul lecției: însușire de noi cunoștințe

Obiectiv cadru : Exersarea abilităților de management al unui stil de viață de calitate

Obiectiv de referință:

5.1 să își autoevalueze convingerile, atitudinile și comportamentele definerii pentru dezvoltarea personală

5.2 să analizeze mecanismele eficiente de adaptare în situații de stres sau de criză

Obiective operaționale :

O1: să explice noțiunea „conflict”;

O2: să identifice tipuri și surse de conflict, căi de rezolvare și evitare a conflictelor; **O3:** să evidențieze importanța comunicării în evitarea și rezolvării conflictului. **Strategia didactică :**

a) **Metode și procedee:** conversația catehetică și euristică , exercițiul, explicația, exemplificarea, comparația, lucrul cu textul, problematizarea, munca independentă, demonstrația

b) **Mijloace de învățământ:** schema la tablă, coli, fișe de lucru,

c) **Forme de organizare:** activitate frontală, activitate pe grupe de 4 elevi, activitate individuală.

d) **Resurse :** capacitățile intelectuale ale elevilor și experiența de viață a acestora, timp: 50 de minute

Bibliografie :

- *Consiliere și orientare*, Curriculum clasele V – VIII, București, 2006 • Gabriela Lemeni, Mircea Miclea, *Consiliere și orientare - Ghid de educație pentru carieră*, Ed. ASCR, Cluj-Napoca, 2004
- Gabriela Lemeni, Mihaela Porumb, *Consiliere și orientare- Ghid de educație pentru carieră. Activități pentru clasele V-VIII*, Ed. ASCR, Cluj-Napoca, 2004
- *Conflictul și comunicarea. Un ghid prin labirintul artei de a face față conflictelor*, Ed. ARC, 1998
- Internet : www.didactic.ro, www.altastiinta.ro
- George Topârceanu, *Versuri și proză*, Ed. Porto-Franco, 1991
- Marin Sorescu, *Singur printre poeți*, Ed. Junimea

Desfășurarea activității

I. Moment organizatoric

Pregătirea materialelor pentru începerea lecției. Se distribuie fișele de lucru.

II. Captarea atenției

Elevii sunt solicitați să descrie ce observă în desenele de pe fișa de lucru 1, *Surse ale conflictelor* (vezi anexa). Se solicită câțiva elevi să identifice elemente componente ale unei imagini. Se evidențiază faptul că se pot percepe imagini diferite în același desen, ceea ce poate duce la contradicții între diferite persoane și, deci, la conflict, dacă nu există comunicare, pentru a-l face pe interlocutor să adopte punctul tău de vedere.

III. Anunțarea subiectului activității, a tipului ei și precizarea obiectivelor IV.

Conducerea învățării

a) Discuție despre conflicte

- Ce înseamnă conflict? Încercați să formulați o definiție.
- Ce imagine vă vine în minte când cineva pronunță acest cuvânt ?

b) Prezentarea sarcinilor de învățare

Elevii sunt împărțiți în 4 grupe. Se stabilește modalitatea de rezolvare a sarcinilor date pe fișa de lucru 2 : răspunsuri formulate prin lucru în grup și redactate pe o singură foaie de către fiecare grupă.

Dirijarea procesului de învățare

Rezolvarea sarcinii de lucru de către fiecare grupă sub supravegherea profesorului, care oferă explicații și îndrumări suplimentare acolo unde este nevoie.

V. Evaluarea formativă

Elevii, îndrumați de profesor, prezintă rezolvarea sarcinii de lucru. Se discută variantele de răspuns date și se sintetizează informațiile, evidențiindu-se elementele conflictului identificat. Se caută modalități de evitare și de rezolvare a conflictului, căutându-se modalități de conciliere prin conștientizarea cauzelor.

Este analizat pro și contra comportamentul fiecăruia dintre cele două personaje.

VI. Asigurarea retenției și a transferului

Prin muncă independentă individuală elevii rezolvă sarcina de lucru, apoi, prin activitate frontală se dau exemple.

- Când apar conflictele între oameni ? Dați exemple de situații.
Elevii sunt îndemnați să observe pe fișa de lucru 1 clasificarea surselor de conflict. - Discuția despre desene de la începutul activității ar fi putut fi o sursă de conflict între noi. Ce tip ar fi?
- Ce asemănări importante există între diferite tipuri de conflict ?
- Cum sunt soluționate conflictele care au loc: în noi înșine? / în clasa noastră ? / în școală ? / în familie ? / în comunitate ? / între noi și prietenii noștri ?
- Ar trebui să evităm să fim implicați în conflicte ?
- Cum v-ați simțit evitând conflictele ?

Se fac aprecieri asupra activității. Se anunță tema pentru următoarea oră de consiliere și orientare.

*„Educația copiilor e un lucru gingaș...
Când duce la rezultate, ea n-a fost decât luptă și grijă;
când nu reușește, durerea nu mai cunoaște margini.‖*
Democrit

Îmi cunosc copilul?

Niciodată nu este prea târziu să fiți părinți buni și să inspirați cooperare copiilor voștri. Trebuie să învățați care sunt nevoile copiilor.

Învățând să accepte și să înțeleagă limitele impuse de părinți și de lume, copiii învață să se dezvolte, învață deprinderi esențiale de viață ca: iertarea, capacitatea de a amâna primirea răsplății, acceptarea, cooperarea, creativitatea, compasiunea, curajul, perseverența, autocorecția, prețuirea de sine, independența și abilitatea de a se orienta singuri.

De exemplu:

Copiii nu învață să ierte, dacă nu există cineva care să ierte.

Copiii nu învață să-și dezvolte răbdarea sau să amâne primirea unei răsplății, dacă totul le vine de-a gata, imediat ce doresc ceva.

Copiii nu învață să-și accepte imperfecțiunile, dacă toată lumea din jur este perfectă.

Copiii nu învață să coopereze, dacă întotdeauna totul merge așa cum vor ei. Copiii nu învață să fie creativi, dacă nu sunt lăsați să facă nimic.

Copiii nu învață ce este mila și respectul, dacă nu simt și ei durere.

Copiii nu învață să fie curajoși și optimiști, dacă nu se confruntă cu greul. Copiii nu învață să se corecteze singuri, dacă nu au dificultăți, eșecuri, sau nu fac greșeli. Copiii nu învață să se conducă singuri, dacă nu au ocazia să reziste unei autorități și / sau dacă nu obțin ceea ce vor.

Copiii nu-și pot dezvolta perseverența și puterea, dacă totul este ușor.

Copiii nu-și pot dezvolta independența, dacă nu trec prin experiența excluderii sau a respinge

Chestionar părinți-copii

Cum mă văd eu și cum mă văd părinții mei?

1. Care sunt materiile preferate la școală?

Care sunt materiile preferate ale copilului dumneavoastră la școală?

2. Menționează o persoană care o consideri un model de succes.

Mentionați o persoană pe care o considerați model de succes pentru fiul/fiica dumneavoastră.

3. Menționează o persoană care nu o consideri un model de succes. Mentionați o

persoană pe care nu o considerați un model de succes pentru fiul/fiica dumneavoastră.

4. Ce îmi doresc să fiu peste 10 ani?

Ce aș dori să fie copilul meu peste 10 ani?

5. Care sunt activitățile preferate din timpul liber?

Care sunt activitățile preferate din timpul liber ale copilului tău?

6. Care este prietenul tău cel mai bun din clasă?

Care este prietenul cel mai bun din clasă al copilului dumneavoastră?

7. Ce îi supără cel mai des pe părinți în comportamentul tău?

Ce vă supără cel mai des în comportamentul copilului dumneavoastră?

8. Ce cadou ai dori să primești de la părinți de ziua ta?

Ce cadou ar dori copilul să primească de la dumneavoastră de ziua lui?

9. Cum reacționează părinții tăi când le anunți că ai luat o notă mică?

Cum reacționați când vă anunță copilul că a luat o notă mică?

10. Cum te recompensează și cum te pedepsesc părinții?

Cum îl recompensați și cum îl pedepsiți pe copilul dumneavoastră?

11. Ce apreciezi cel mai mult la părinții tăi?

Ce apreciază cel mai mult copilul la dumneavoastră?

12. Ce activitate de familie vă place cel mai mult?

Interpretarea chestionarului

1. Părinții cunosc disciplinele preferate ale copiilor.

2. Modele de urmat: profesorii, colegi(Iasmina-șefa clasei), Andreea Marin, d-na educatoare, persoane care au reușit în anumite domenii: muzică, sport.

3. Nu pot fi modele: părinții: Becali, Daniela Crudu; copiii- nu știu(majoritatea) Connecte-R;

4. Părinții își doresc să ajungă oameni responsabili, cunosc opțiunile copiilor.

5. Părinții cunosc activitățile preferate de timp liber: jocul pe calculator, mersul pe bicicleta, desenatul. Elevii au și ale activități preferate:lsă brodezl, să dorm, ll să mă plimbletc.

6. Părinții cunosc prietenii copiilor.

7. Elevii știu ce îi supără pe părinți: minciunea, dezordinea, superficialitatea, că nu sunt respectoși, că nu învață suficient, notele mici etc.

8. Părinții cunosc ce cadouri își doresc copii: haine, telefoane, bicicletă, jocuri etc.

9. Părinții când copii iau o notă mică: îi ceartă sau discută cu aceștia sau primesc o pedeapsă. Îi pedepsesc: luându-le telefonul, nu primesc bani de pachet, nu-i lasă afară, îi ceartă, nu vorbesc cu ei.

• Unii părinți nu și-au pedepsit copii niciodată.

10. Părinții își recompensează copii cu dulciuri, aprecieri verbale, laude.

11. Copii își apreciază părinții deoarece sunt: sinceri, înțelegători, nu sunt severi, sunt iubitori, sunt muncitori. Părinții știu de ce sunt apreciați de copii.

12. Activități plăcute: concediile, cumpărăturile, gătitul, curățenia, vizionarea emisiunilor și filmelor, excursiile, vacanțele, participarea la concursuri etc

„Bullying”- abuzul emoțional și fizic

Prof. Vătămanu Florența

1. Ce înseamnă ”bullying”?

Bullying înseamnă folosirea unei forțe superioare pentru a influența sau intimida pe cineva. Este un comportament repetat și intenționat prin care agresorul își persecută, rănește, intimidează victima verbal, relațional și/sau fizic. Comportamentul poate fi învățat în familie sau în alte medii și este favorizat de diferențele sociale, de etnie, religie, gen, comportament, putere, caracteristici fizice etc.

Bullying-ul este un act comportamental repetat, îndreptat spre rănirea fizică sau mentală a unei persoane. Unii specialiști consideră bullying-ul, comportamentul sau atitudinea de „intimidare” în mod repetat și intenționat, ca modalitate de a câștiga puterea asupra altei persoane. Cel mai ușor se poate observa aceasta formă de violență în grupurile de copii. Școala este mediul în care se manifestă cel mai des luptele pentru putere. Cine este cel mai de temut din clasa, care este „gasca periculoasă”?

Bullying este de fapt tot violență, care se pare că a crescut destul de mult în ultimii ani. Au apărut incidente, mai ales la nivelul școlilor și a crescut gradul de conștientizare a

bullying-ului ca problemă.

2. Forme de manifestare

- **Verbale** – tachinare, glumițe, poreclire, ignorare/izolare/evitare (ruperea lrețelei sociale), bârfă, etichitări, amenințări, puneri în încurcătură în mod intenționat (la lecție, pe terenul de sport, pe holurile școlii etc.), șantajul și manipularea, minciuna, atacarea opiniilor, convinerilor, punctelor de vedere fără toleranță și înțelegere;
- **Fizice** – a bloca calea cuiva, a-l înghesui – a împinge, a lovi cu piciorul, a pune piedică
- **Sexuale** – hărțuire, atingere, bătaie, fotografii compromițătoare, emailuri, – graffiti, avansuri sexuale
- **Deposdare de lucruri** – a ascunde lucrurile, furt, incendierea, deposdare de fonduri – vandalism, distrugere
- **Cyberbullying** (mesaje insultătoare – telefon, e-mail, messenger, internet

Aceste forme de manifestare au în vedere aspecte precum:

- **aspect fizic:** greutate, înălțime, felul în care arăți, culoarea părului, culoarea ochilor, vestimentație
- **familie:** tip de familie (monoparentală), divorț, nivel de cultură, lipsa cărților din casă, lipsa părinților (plecați la muncă în străinătate, fără timp liber)
- **activitatea școlară:** performanțe, prezența/absență, abandon școlar, interese, hobby-uri/pasiuni, aptitudini, atitudini, evoluție școlară
- **comportament:** specific adolescenților (piercing, popularitate)
- **nevoi speciale:** dislexie, ADHD, dizabilități motorii, sărăcie etc.
- **alte diferențe:** religie, etnie, stil de învățare (vizual, auditiv, tactil kinestezic), stil de muncă (mai rapid, mai lent, mai analitic), stare de sănătate, obiective de carieră, dorințe

Bullying reprezintă o formă de abuz emoțional și fizic, care are trei caracteristici:

- Intenționat – agresorul are intenția să rănească pe cineva;
- Repetat – aceeași persoană este rănită mereu;
- Dezechilibrul de forțe – agresorul își alege victima care este percepută ca fiind vulnerabilă, slabă și nu se poate apăra singură.

34

III. Cauze și factori favorizanți

Cauzele fenomenului de bullying:

Persoanele care provoacă „bullying” sunt cele care:

- nu primesc suficientă atenție;
- doresc să iasă astfel în evidență;
- doresc să braveze și acționează în consecință;
- au fost ele însele hărțuite fie de colegi, fie de familie;
- provin din familii care folosesc pedeapsa corporală pentru a disciplina.

Factori favorizanți pentru fenomenul de bullying:

- lipsa de afecțiune;
- lipsa de abrobare;
- lipsa de îndrumare;
- lipsa de feed-back pozitiv;
- neglijarea;
- încurajarea unor noi stiluri de viață;
- încurajarea unor noi stiluri de impunere;
- încurajarea unor noi moduri de a câștiga bani (droguri, prostituție, găști);
- nevoia de putere și dominare

IV. VICTIME ȘI AGRESORI

Caracteristicile elevilor, care sunt mai susceptibili de a fi agresori (bullies), precum și cele care sunt cele mai susceptibile de a fi victime (bullied) ale hărțuirii, intimidării, abuzurilor, adică bullyingului.

AGRESORI:

- manifestă puternic nevoia de a conduce, de a domina și „subjugă” alți colegi • sunt impulsivi, ușor de înfuriat
- sunt provocatori, nu respectă regulile
- sunt agresivi cu colegii, părinții, profesorii
- nu au remușcări și capacitatea de a înțelege emoțiile celorlalți (empatie)
- au deficit de atenție: în timpul orelor desenează, aruncă hârtii, dorm, comentează • au o părere foarte bună, uneori exagerată despre sine: se consideră șefi, șmecheri, boss, prințese, etc.
- instigă la absentism școlar și-i abuzează pe cei care nu se supun „noii” reguli • aparțin unor anturaje/ grupuri dubioase,
- percep acțiuni ostile acolo unde nu există, sunt antisociali

VICTIME/AGRESAȚI:

- sunt pasivi în comportament și comunicare, izolați social
- sunt precauți, sensibili, retrași, timizi
- manifestă nesiguranță, anxietate, sensibilitate exacerbată
- au o stimă de sine scăzută
- au puțin prieteni sau deloc
- nu sunt capabili să dezvolte relații sociale
- sunt percepuți ca incapabili de a se apăra, de a avea puncte de vedere personale, de a argumenta • au diferite forme de dizabilități: fizice, de vorbire, locomotorii, etc.
- afișează o atitudine de învins și un comportament depresiv
- nu fac față presiunii grupului
- arată că drepturile lor nu contează, sunt ignorate
- nu iau atitudine în fața actelor de agresiune

Posibile victime:

- elevii mai mici de înălțime; • elevii care fac parte din minorități; • elevii cu situații financiare precare; • elevii cu diferite dizabilități;
- elevii care au un nume sau un prenume neobișnuit;
- copiii prea alinați/protejați de părinții lor

V. Efectele fenomenului de bullying pot fi fizice sau emoționale:

- izolare socială – singurătate;
- lipsa prietenilor;
- scăderea stimei de sine, a încrederii în sine;
- performanțe slabe la școală;
- absentism – frica de a mai merge la școală;
- risc crescut de stres, îmbolnăviri, dureri în stomac, dureri de cap, pierdere/creștere în greutate, și chiar sinucidere;
- probleme emoționale – depresie,

sentimente de furie, răzbunare,
agresivitate;

- probleme de insomnie;
- probleme de comportament;
- anxietate – atacuri de panică;
- dificultate în crearea de relații și de menținere a acestora;
- abuz de droguri, alcool

36

Copiii pot avea multe motive care îi împiedică să le spună adulților despre situațiile de bullying:

- Le este rușine că au fost agresați;
- Se tem de răzbunare;
- Nu cred că adulții îi pot ajuta;
- Au fost abuzați de adulți și cred că este ceva normal să fii abuzat;
- Nu vor să fie etichetați ca „turnătorii” sau „trădătorii”.

VI. De ce nu se implică observatorii („majoritatea liniștită”)?

- le este teamă de represalii;
- nu știu cum să intervină;
- nu vor să înrăutățească lucrurile;
- le este teamă să nu-și piardă statutul social;

Cei mai mulți dintre elevi nu sunt nici agresori și nici victime. Ei sunt spectatori. Un rol important în prevenirea fenomenului bullying îl are spectatorul. În funcție de modul în care el reacționează, poate contribui la problemă sau la soluție. Unii spectatori instigă agresorul să

abuzeze victima. Majoritatea spectatorilor acceptă în mod pasiv privind și nefăcând nimic. Poate fără să conștientizeze, spectatorii încurajează agresorul să continue, prin simpla prezență și acceptare tacită.

VII. Cum putem ajuta?

După părerea psihologului Izzy Kalemán, cel mai eficient mod de a combate și preveni fenomenul bullying este să oferim elevilor „înțelepciunea” de a ști cum să reacționeze față de agresori fără ajutorul unui adult. Atunci fenomenul bullying va dispărea repede, copiii vor fi mai fericiți și mai încrezători în ei înșiși. Pentru a-și dezvolta abilitățile sociale, copiii au nevoie să experimenteze interacțiuni sociale negative fără a fi supervizați de adulți.

Majoritatea campaniilor anti-bullying aplică 2 principii pentru combaterea fenomenului:

1. Elevii trebuie să informeze profesorii atunci când au loc situații de bullying.
2. Pedepsirea agresorilor.

Deși cele două principii au la bază motivații bune, acestea pot avea efect advers. Dacă fiecare caz de bullying este raportat profesorilor, va transmite elevilor ideea că nu pot face față situațiilor neplăcute. Încrederea și respectul de sine ale elevilor vor fi afectate.

Elevii care informează profesorii pot fi văzuți ca trădători. Studiile au arătat că a pedepsi un copil nu are rezultate pe termen lung în a-l determina să se poarte frumos. În multe situații, agresorul se poate răzbuna pe cei care au informat profesorii și conflictele pot escalada.

VIII. Mituri despre bullying:

Mitul 1 – „Elevii au nevoie de intervenția adulților în fiecare conflict pe care îl au.” **Realitate** – Elevii au nevoie să învețe să rezolve conflictele pe care le au într-un mod corect. Însă, pentru a face acest lucru, au nevoie de îndrumarea părinților și a profesorilor privind modul în care pot rezolva în mod corect conflictele.

Atenție! Sunt situații în care integritatea fizică și emoțională ale elevului sunt puse în pericol, iar acestea necesită intervenția imediată din partea adulților.

37

Mitul 2 – „Elevii trebuie să se răzbune pe cei care i-au agresat.”

Realitatea – Răzbunarea cauzează răni serioase. Persoanele care agresează, de cele mai multe ori, sunt mai mari și mai puternice în comparație cu victimele lor. De asemenea, răzbunarea transmite ideea că violența este un mod normal de a rezolva conflictele. De multe ori, copiii învață să agreseze pentru că văd comportamentul agresiv al adulților sau provin dintr-o familie unde violența este prezentă în relaționarea dintre membrii acesteia.

Mitul 3 - „Fenomenul bullying dezvoltă caracterul.”

Realitatea – Copiii care sunt agresați în mod repetat au o stimă de sine scăzută și nu au încredere în ceilalți. Pe de altă parte, fenomenul bullying nu dezvoltă caracterul agresorului, acesta învățând că orice se poate obține prin agresiune și supunerea celorlalți.

Mitul 4 – „Bătele și pietrele te pot răni, dar cuvintele nu te rănesc niciodată.”

Realitatea - Poreclele și insultele pot lăsa urme dureroase pentru tot restul vieții.

Mitul 5 – „Acesta nu este bullying, este doar tachinare.‖

Realitatea – Batjocura, indiferent de forma pe care o îmbracă, rănește și trebuie oprită.

Mitul 6 - „Întotdeauna au fost agresori și întotdeauna vor fi.‖

Realitatea – Prin colaborarea părinților, profesorilor și elevilor, avem puterea de a schimba lucrurile și de a crea un viitor mai bun pentru copiii noștri. Este important pentru copii să fie învățați să își rezolve problemele prin comunicare non-agresivă.

Mitul 7 – „Copiii sunt copii, astfel de conflicte sunt normale între ei.‖

Realitatea – Formele de bullying reprezintă un comportament învățat. Copiii pot imita un comportament agresiv pe care îl văd la televizor sau acasă. Conștientizarea comportamentului agresiv, chiar și de către copii, conduce la dezvoltarea unor caractere armonioase.

Recomandare – Oricare ar fi forma de bullying care apare în mediul școlar, aceasta trebuie remediată imediat pentru a restabili confortul emoțional al tuturor copiilor implicați: agresori, victime sau martori.

IX. Adevăruri despre bullying:

- Fenomenul bullying NU este inofensiv sau inevitabil.
- Fenomenul bullying ESTE învățat, rănește și poate fi controlat.
- Fenomenul bullying SE DEZVOLTĂ dacă este susținut și lăsat nesupravegheat.
- Fenomenul bullying IMPLICĂ pe oricine.
- Fenomenul bullying POATE fi stopat și prevenit.

Știați că ..

- 70% dintre elevi raportează existența fenomenului bullying în școală, 15% în mod regulat
- 9% din elevi sunt victime
- 7% din copiii agresori vor continua să agreseze
- Băieții sunt mai mult decât fetele agresori
- Băieții iau parte mai mult la violențe fizice, fetele la fenomenul de izolare, excludere, evitare
- Observatorii (Bystanders) sunt prezenți în 70% din incidente, în 3 din 20 de cazuri de bullying

38

Fenomenul bullying poate fi prezent în orice tip de comunitate, în grupuri sociale, unde persoanele interacționează unele cu altele: la școală, la locul de muncă, în familie, în cartiere, în biserică, în mass media

X. Activități

Activitatea 1. Ce este fenomenul bullying?

- Prezentați elevilor formele de manifestare ale fenomenului bullying
- Organizați elevii în grupe:
 - Fiecare grupă va defini o anumită formă de bullying prin exemple, când
 - și unde se manifestă, ce pot simți cei implicați.
 - Ideile vor fi scrise de un elev pe o foaie.
 - Durata: 15 minute.

• Discuție interactivă. După timpul de lucru în echipe fiecare grupă va prezenta pe scurt rezultatul muncii sale și va discuta despre:

- Care sunt formele de bullying mai ușor de observat?
- Care dintre formele de bullying este mai greu de observat?
- Care formă de bullying are efectele cele mai dăunătoare?
- Cum evaluăm afirmațiile de genul „am glumit!”? Este sau nu este bullying?
- Durata: 20 minute

Activitate suplimentară – atelier de creație

- Pe cartoane duplex elevii vor reprezenta grafic formele de bullying într-un mod cât mai creativ.
- Cartoanele vor fi expuse în clasă sau pe holul școlii.
- Materiale necesare: cartoane duplex, lipici, markere, culori, ziare, foarfecă.
- Durata: 45 min.

Activitatea 2. Convingerile tale promovează sau previn fenomenul bullying? Modul în care gândim determină acțiunile noastre.

1. . Parcurgeți afirmațiile pe rând și întrebați-i pe elevi dacă sunt sau nu de acord. Pot răspunde cu Da, Nu sau Uneori. Purtați cu elevii o discuție interactivă. În care elevii pot discuta cu privire la alegerile lor.

2. Explicați elevilor că modul în care gândim afectează modul în care acționăm.
Convingerile lor pot promova sau preveni bullying-ul.

EȘTI DE ACORD?

1. Este distractiv să fii șeful copiilor din jur.
2. Este în regulă să profiți de pe urma copiilor care nu sunt la fel de puternici ca tine.
3. Unii copii merită să fie umiliți sau porecliți.
4. Cei care îi domină pe ceilalți copii merită respect.
5. Nu este treaba ta când alți copii sunt aleși iar alții sunt lăsați în afara grupului.
6. Este nevoie de curaj să iei partea unui copil care a fost umilit sau exclus.

Activitatea 3.

—Un copil rău este un copil descurajat! - Rudolf Dreikurs

Mare parte dintre comportamentele nedorite ale elevilor pot fi prevenite dacă se dezvoltă între ei o atmosferă prietenoasă, dacă se simt încurajați, apreciați și nu comparați, criticați, umiliți.

Un exercițiu rapid de încurajare este următorul: Vorbiți-le elevilor despre calități (niciodată despre defecte, pentru că nu putem construi nimic pe slăbiciuni), dați-le exemple. Cereți să scrie pe o foaie de hârtie numele tuturor colegilor. Apoi, în dreptul fiecărui nume câte o calitate sau mai multe. La final veți realiza câte o foaie cu numele fiecăruia și veți scrie toate calitățile menționate de colegi. Va fi o experiență memorabilă pentru ei atât la nivel individual cât și de grup.

Exemple de caracteristici:

atletic, responsabil, creativ, vesel, activ, hotărât, prietenos, săritor, protector, priceput cu mâinile, are inițiativă, bun organizator, darnic, afectuos, capacități artistice, perseverent, ambițios, curios, de ajutor, atent cu ceilalți, bun coechipier, deschis, respectă regulile grupului, caută soluții, nu-i plac conflictele, valorizează atmosfera de bună înțelegere, relaxat, cooperant, adaptabil, își susține punctul de vedere, de încredere, sincer etc.

https://www.dcnnews.ro/fenomenul-bullying-ce-este-i-cum-se-manifesta-in-coli_460773.html
www.suntparinte.ro/fenomenul-de-bullying

Rolul activităților extrașcolare în educația elevilor

Profesor: Ecaterina-Camelia Badea

„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi! Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze!” (Maria Montessori – „Descoperirea copilului”)

Ideea de activitate extracurriculară a apărut în contextul reorganizării sistemului global de învățământ, care mizează – cu rare excepții – pe formativ, în detrimentul informativului specific învățământului de tip tradițional. În plus, vorbim de necesitatea învățării pe parcursul

întregii vieți (*life-long learning*) sau a educației permanente. Educația de tip extracurricular nu vine să răstoarne un sistem de valori, să contravină educației de tip curricular încetățenite, ci o completează, făcând-o mai atractivă pentru educabili și mai eficientă.

Activitățile extracurriculare nu se rezumă la spațiul școlar, la fel cum nu se rezumă nici la spațiul extrașcolar. În sens larg, educația extracurriculară este un tip de educație care transcende procesul de învățământ și implică – conform UNESCO – două aspecte:

- **educația de tip informal** – educația individului sub influența mediului socio-cultural cu care intră în contact;
- **educația de tip non-formal** – educația realizat în sânul sistemului de învățământ sau în instituții sau organizații cu caracter educativ (biserici, biblioteci, cenacluri, case de cultură, cluburi studentești, cercuri – literare, științifice, de arte plastice ș.a. – săli de dans, săli de sport, tabere școlare etc.).

Toate acestea urmăresc la individ formarea unor abilități și competențe de tip atitudinal, comportamental și social, altele decât cele dobândite pe plan formal, dar corelate cu acestea în vederea unei mai bune adaptări în comunitate și în societatea globală și, de ce nu, pentru satisfacții personale.

Activitățile de tip extracurricular sunt de o mare diversitate și se pot organiza și desfășura într-o mare varietate de moduri. Putem vorbi de exemplu de scenete, activități de voluntariat, vizite la instituții de cultură, activități de voluntariat, activități cu scop ecologic, excursii tematice etc. În fiecare școală există persoane care se ocupă în mod special cu organizarea și desfășurarea acestor activități. Unele dintre acestea – precum scenetele sau concertele – implică doar copiii și coordonatorul de activități, dar altele, precum proiectele mai ample, colocviile, mesele rotunde, sesiunile de comunicări științifice – pot implica atât elevii cât și diriginții, alte cadre didactice, părinții elevilor, consilierii pentru educația permanentă, profesorii consilieri și chiar membri ai conducerii școlii și reprezentanți ai comunității locale.

În ultimul timp în școli se stabilește și o comisie specială de activități extracurriculare, din care pot să facă parte orice cadru didactic, inclusiv consilieri școlari etc. Toți aceștia fac front comun în mobilizarea elevilor – în fond, ei sunt principalii beneficiari ai acestor tipuri de programe – și pun la punct resursele necesare după cum urmează:

- spațiul unde se va desfășura o anumită activitate extracurriculară (resursa materială);
- programul activității, perioada de desfășurare (resursa timp);
- fondurile necesare organizării și desfășurării în bune condiții a activității în cauză (resursa financiară);
- elevii și celelalte persoane participante, numărul și calitatea invitațiilor (resursa umană);

Activitățile extracurriculare, așa cum o arată însuși denumirea, se desfășoară în afara orelor de clasă obișnuite. Aceste activități trebuie organizate și desfășurate în așa fel încât să

nu perturbe procesul de învățământ și este necesar să răspundă nevoilor recreative și formative ale elevilor. Aceasta implică faptul că elevii vor fi consultați în prealabil cu privire la natura și scopul unei anumite activități pentru a se evita orice abuz pornit din entuziasmul unora de a efectua activitățile numai pentru a evidenția cu orice preț un anumit elev sau grup de elevi, pentru interesul personal sau pentru un presupus interes al școlii aflate în competiție cu alte școli atunci când nu este cazul (de exemplu, când nu este vorba de olimpiade, concursuri pe meserii, concursuri cu caracter literar, artistic, ecologic etc.).

Învățătorului sau dirigintelui îi revine importantul rol de a descoperi printre elevi pe aceia cu talente deosebite și competențe în anumite domenii (literatură, muzică, arte plastice, sport, meșteșuguri etc.) și să-i orienteze pe aceștia în vederea valorificării acestor talente și

competențe în cadrul activităților extracurriculare, mai ales dacă instituția de învățământ nu este una de tip vocațional. Dirigintele clasei elevului dotat va colabora cu părinții acestuia, cu colegii, cu profesorii care predau la clasa sa pentru a-l mobiliza în vederea manifestării la cote înalte în timpul activității respective. Dacă de pildă la anumite clase se descoperă copii cu înclinații spre arta teatrală, este indicat de a se forma o trupă de teatru a școlii respective care să-i cuprindă, pe cât posibil, pe cât mai mulți dintre aceștia. La fel se poate proceda cu elevii talentați la muzică sau cu elevii inimoși și activi dispuși să întreprindă activități de voluntariat.

Stimularea personalității elevilor prin activitățile extracurriculare

Activitățile extrașcolare, în general, au cel mai larg caracter interdisciplinar, oferă cele mai eficiente modalități de formare a caracterului copiilor încă din clasele primare. Activitățile complementare concretizate în excursii și drumeții, vizite, vizionări de filme sau spectacole imprimă copilului un anumit comportament, o ținută adecvată situației, declanșează anumite sentimente. O mai mare contribuție în dezvoltarea personalității copilului o au activitățile extrașcolare care implică în mod direct copilul prin personalitatea sa și nu prin produsul realizat de acesta. Se știe că încă de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe dacă sunt puși în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. Copiii au nevoie de acțiuni care să le lărgescă lumea lor spirituală, să le împlinească setea de cunoaștere, să le ofere prilejuri de a se emoționa puternic, de a fi în stare să iscodească singuri pentru a-și forma convingeri durabile. Participarea efectivă și totală în activitate angajează atât elevii timizi cât și pe cei slabi, îi temperează pe cei impulsivi, stimulează curentul de influențe reciproce, dezvoltă spiritul de cooperare, contribuie la formarea colectivului de elevi. Elevii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități. Cadrul didactic are, prin acest tip de activitate posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai plăcut și mai temeinic obiectivul principal al școlii - pregătirea copilului pentru viață. Realizarea acestor obiective depinde în primul rând de cadrul didactic, de talentul său, de dragostea sa pentru copii, de modul creator de abordare a temelor, prin punerea în valoare a posibilităților și resurselor de care dispune clasa de elevi.

Tipuri de activități extracurriculare

Iată câteva tipuri de activități extracurriculare care se pot realiza cu succes în școală:

1. Serbările și festivitățile

Serbările școlare au un caracter stimulator atât pentru micii artiști, cât și pentru părinții lor. Punerea serbărilor în scenă aduc satisfacții atât —artiștilor—, cât și —spectatorilor—, elevi și părinți, contribuind la socializarea copiilor de la o vârstă fragedă. Acest tip de activități extrașcolare marchează evenimentele importante din viața elevului.

Importanța acestor activități constă în cultivarea înclinațiilor artistice ale elevului, precum și în atmosfera festivă creată cu acest prilej. Perioada de pregătire a

42

serbării, dorința sinceră de succes, sudează colectivul, impulsionează în mod favorabil, cultivă capacitățile de comunicare și înclinațiile artistice ale elevilor, atenția, memoria, gustul pentru frumos. Prin conținutul bogat și diversificat al programului pe care îl cuprinde, serbarea școlară valorifică varietatea intereselor și gusturilor școlarilor. Ea evaluează talentul, munca și pricepera colectivului clasei și transformă în plăcere și satisfacție străduințele colectivului și ale fiecărui elev în parte. Este important ca fiecare copil să aibă un loc bine definit în cadrul programelor pentru a se simți parte integrată a colectivului și pentru a fi conștient că și participarea lui contribuie la reușita serbării școlare.

2. Concursurile școlare

Concursurile școlare sunt o metodă de a stârni interesul elevului pentru diferite

arii curriculare, având în același timp o importanță majoră și în orientarea profesională a acestuia. Concursurile școlare oferă elevilor posibilitatea de a demonstra practic ceea ce au învățat la școală și acasă.

3. Excursiile și drumețiile

Acest tip de activități ajută la dezvoltarea intelectuală și fizică a copiilor, la educarea lor cetățenească. Excursia îl reconfortează pe copil, îi prilejuiește însușirea unei experiențe sociale importante, dar și îmbogățirea orizontului cultural-științific. Excursia este o formă de activitate cu caracter atractiv și mobilizator. Este o modalitate deosebită de educație completă deoarece permite o abordare interdisciplinară a cunoștințelor.

Cunoștințele de limba și literatura română sunt valorificate prin recitarea unor poezii, povestirea unor întâmplări, citire, răsfoirea unor pliante, scrierea impresiilor, alegerea unor cărți sau reviste. Cunoștințele de matematică sunt utilizate pentru calcularea distanțelor, duratei de desfășurare a unei activități, măsurarea sau aproximarea mărimilor. Informațiile din cadrul orelor de istorie sunt folosite de către elevi pentru a citi inscripții, pentru a vizita muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, iar cele din cadrul orelor de geografie sunt utilizate pentru a analiza forme de relief, clima, fauna, flora, localități. Orele de educație civică au de asemenea un aport în cadrul excursiilor, ajutând elevii să lege noi prietenii, să studieze grupurile, să identifice trăsături morale, să aplice norme de politețe în societate. În realizarea unei excursii școlare e nevoie de un plan de lucru cu abordare interdisciplinară, de prelucrarea normelor de deplasare în grup, a cerințelor igienico sanitare, a regulilor de comportare civilizată. Excursia este o activitate cu o formă de educație complexă, prin multitudinea de aspecte ale vieții istorice, sociale, geografice, civice, culturale pe care le înglobează.

4. Vizitele

Vizitele programate la muzee, monumente și locuri istorice, case memoriale, unități economice constituie un mijloc de a prețui valorile culturale, folclorice, istorice și economice ale țării. Ele oferă elevilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, procesul de producție în desfășurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, de viața și activitatea un or personalități de seamă, relațiile dintre oameni și rezultatele concrete ale muncii lor. Toate acestea stimulează activitatea de învățare, întregesc și desăvârșesc ceea ce elevii acumulează în cadrul lecțiilor. Vizitele parcurg aceleași etape ca și excursiile și se pot desfășura cu scopul studierii unei teme, în timpul activității sau în faza recapitulării și evaluării acesteia.

5. Vizionările

Vizionarea în grup de filme, spectacole de teatru sau circ specifice vârstei lor, poate constitui o sursă de informații, dar în același timp și un punct de plecare în realizarea de către elevi a unor activități interesante. Copilul face astfel cunoștință cu lumea artei, învață să o descifreze și să o îndrăgească. Aceste activități vor pune elevul în rol de spectator și vor reprezenta pentru el o sursă de impresii puternice

43

având ca rezultat stimularea afectivității copilului și cultivarea dragostei pentru artă, cărți, teatru, muzică.

Concluzii

Activitățile extrașcolare sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoștințe. Copiilor li se dezvoltă spiritul practic, fiecare dintre ei având posibilitatea să se afirme conform naturii sale. Activitățile extracurriculare mai sus enumerate și analizate sunt apreciate atât de către copii, cât și de cadrele didactice în măsura în care valorifică și dezvoltă interesele și aptitudinile copiilor.

**Strategii de optimizare a activităților în orele de
consiliere și dezvoltare personală**
Profesor Tanasă Cornelia

Disciplina *Consiliere și dezvoltare personală* este cuprinsă în planul-cadru pentru învățământul gimnazial, ca disciplină de trunchi comun în aria curriculară *Consiliere și orientare*, având alocată 1 oră pe săptămână în fiecare dintre clasele a V-a – a VIII-a.

Programa asigură continuitatea cu problematica abordată la disciplina *Consiliere și*

dezvoltare personală, în clasa pregătitoare și în clasele I și a II-a. De asemenea, programa contribuie la dezvoltarea competențelor din *profilul de formare al elevului de gimnaziu*, cum ar fi: competența de a învăța să înveți, prin aprecierea calităților personale în vederea autocunoașterii și alegerii carierei; spiritul de inițiativă și antreprenoriatul; competențele sociale și civice, prin manifestarea disponibilității pentru participare civică și pentru valorizarea diversității.

În mod particular, disciplina *Consiliere și dezvoltare personală* contribuie la realizarea profilului de formare din perspectiva a cinci dimensiuni ale dezvoltării personalității elevului, care vizează: competențe de autocunoaștere, competențe socio-emoționale, competențe de management al învățării, competențe de management al carierei și adoptarea unui stil de viață sănătos.

Ora de *Consiliere și dezvoltare personală* include activități care vizează direct dezvoltarea competențelor generale și specifice din programa școlară. Rolul cadrului didactic este de a organiza **oportunități de învățare** care îi permit elevului să-și descopere și să-și dezvolte abilități și atitudini, să le exerseze în diverse situații de învățare și apoi să le transfere în viața reală. Astfel, în cadrul orei de *Consiliere și dezvoltare personală* pot fi utilizate în mod creativ și adaptat situațiilor specifice de învățare, combinații de strategii didactice construite pornind de la o varietate de metode și tehnici specifice.

Vom prezenta câteva metode de învățământ aplicabile în orele de Consiliere și dezvoltare personală la nivel gimnazial, metode care pot contribui la optimizarea activităților, precum și la stimularea elevilor în scopul cunoașterii și autocunoașterii și al consolidării unui sistem de valori și principii.

□ ACUMULAREA

Este un brainstorming neliniar, care încurajează elevii în faza de evocare, cât și în cea dereflecție, să gândească liber și deschis, să identifice căi prin care pot ajunge la cunoștințele, înțelegerile și convingerile proprii, referitoare la tema ce urmează a fi studiată. **Se procedează astfel:** elevii sunt invitați să scrie un cuvânt sau o propoziție - în mijlocul tablei sau al paginii; în jurul acestuia vor scrie apoi acele cuvinte sau sintagme care le trec prin minte legate de tema respectivă; pe măsură ce scriu, vor trasa linii de legătură între informații sau idei. **Avantaje:** se pot acumula multe idei în timp scurt; elevii învață să organizeze ideile, să le lege între ele.

□ BRAINSTORMING

Stimulează creativitatea și productivitatea gândirii prin intermediul grupului. **Se procedează astfel:** se pornește de la un cuvânt cheie sau o temă și se solicită cât mai multe asociații cognitive, într-un anumit interval de timp; se prezintă elevilor regula de bază: amânarea judecăților critice în momentul emiterii ideilor, concentrarea asupra cantității și nu a calității; este necesar ca elevii să fie stimulați și încurajați pe tot parcursul ședinței; se notează ideile pentru a fi apoi triate, analizate și evaluate; se poate demara ședința cu un exercițiu de „încălzire”.

45

Avantaje: se poate produce o atmosferă pozitivă, de relaxare și încredere, astfel că și elevii timizi pot participa activ; poate fi folosită ca antrenament creativ în orice tip de activitate; facilitează auto și interevaluarea obiectivă.

□ BULGĂRELE DE ZĂPADĂ

Este o tehnică simplă de acumulare de idei, dar și de verificare a lor. Se procedează astfel: se adresează o întrebare sau se lansează o problemă. Fiecare elev se gândește singur la o soluție, formulând-o chiar și în scris. Se constituie perechi, elevii își prezintă reciproc

soluțiile identificate. Perechile se alătură altor perechi, formând grupuri de câte 4-6 elevi, în care fiecare prezintă soluția partenerului sau celeilalte perechi. **Avantaje:** elevul este pus în situația de a căuta soluții, argumente, răspunsuri, dar și să formuleze întrebări; împărtășirea răspunsurilor este o modalitate eficientă de a diferenția punctele de vedere asupra aceluiași subiect.

□ CADRANUL

Solicită participarea și implicarea elevilor în înțelegerea adecvată a unui text sau subiect. Presupune realizarea unui act de reflecție personală în legătură cu conținutul respectiv, pe baza rezumării și sistematizării.

Se procedează astfel: se trasează, pe mijlocul foii, două drepte perpendiculare, astfel încât să se formeze cele patru „cadranell, în care elevii vor nota informațiile solicitate. În funcție de obiective și de temă, profesorul poate formula diverse cerințe. De obicei, în cele patru cadrane, elevii sunt solicitați să noteze: I. ideile textului; II. sentimentele pe care le-a trezit lectura sau subiectul; III. legătura cu experiența lor; IV. mesajul textului. Se poate lucra individual sau pe grupe și atunci fiecare grupă va primi câte o fișă.

Avantaje: poate fi folosită cu succes la evaluarea unei unități de conținut, dar și în vederea consolidării, făcându-se apel la cunoștințele dobândite de elevi; propune căi de acces spre cunoștințele, credințele și convingerile formate;

□ CERCUL DISCUȚIILOR

Este utilizată cu succes pentru a crea un ethos pozitiv, incluziv, în grupul de elevi, prin exprimarea liberă a opiniilor.

Se procedează astfel: elevii și dascălul se vor așeza pe scaune de același tip, sau chiar pe covor, formând un cerc cât mai corect; se prezintă regulile de bază: fiecare participant va lua cuvântul în ordine, doar atunci când îi vine rândul și va primi „obiectul vorbitor!; după ce a terminat de vorbit va înmâna „obiectul vorbitor! participantului următor; atunci când nu dorește / nu știe răspunsul, va rosti formula „pass!; se poate demara cu un exercițiu – joc; la sfârșitul discuțiilor se va face analiza activității și se vor formula concluzii. Se poate organiza cu toată clasa sau cu un număr restrans de elevi (6 - 18);

Avantaje: oferă cadrul potrivit pentru participarea tuturor elevilor și exprimarea personală ; reduce tendințele de ierarhizare între elevi; exersează deprinderile de ascultare.

□ CE SE VEDE? CE SE AUDE ? CE SE SIMTE?

Este o metodă de conștientizare a informațiilor obținute pe cale senzorială, foarte utile pentru celelalte planuri ale cunoașterii, inclusiv cel emoțional.

Se procedează astfel: se prezintă un stimul senzorial: o imagine a unui obiect/ fenomen /persoană; un peisaj sau orice fenomen real; o întâmplare sau situație reală din contextul imediat; o scenă dintr-o lectură etc. Se înregistrează observațiile elevilor (pe grupe sau frontal) într-un tabel cu trei coloane, corespunzătoare celor trei simțuri. Apoi se analizează răspunsurile și se comentează din perspectiva subiectului / a conținuturilor propuse. În final, se formulează concluzii și se asigură transferul.

46

Avantaje: este atractivă și poate fi folosită în orice moment al lecției, la toate clasele; bogăția informațiilor senzoriale contribuie la constituirea unor reprezentări corecte;

□ DIAGRAMA VENN

Este un organizator grafic ce facilitează înțelegerea relațiilor dintre două sau mai multe noțiuni, pe baza comparațiilor.

Se procedează astfel: se prezintă cele două noțiuni / fenomene care vor fi comparate; se desenează două cercuri care se suprapun parțial, în fiecare notându-se cat mai multe caracteristici singulare, iar în spațiul suprapus, caracteristicile comune.

Avantaje: se poate aplica în toate tipurile de activități și conținuturi;

□ GÂNDIȚI – LUCRAȚI ÎN PERECHI – COMUNICAȚI , GLC

Este o tehnică foarte ușor de aplicat în multe tipuri de activităților și în diferite momente. **Se procedează astfel:** după comunicarea unei teme de lucru, elevii sunt invitați să formuleze cat mai multe răspunsuri posibile. **Activitate individuală:** timp de cateva minute, elevii formulează sau scriu toate ideile pe care le au in legătură cu subiectul dat. **Activitate in perechi:** elevii vor citi colegului de bancă ceea ce au scris sau vor comunica ce au gandit; vor compara răspunsurile și vor formula un răspuns comun.

Activitate frontală: profesorul va prelua de la fiecare echipă cate o idee, un răspuns sau va solicita aceasta participanților. Se vor nota răspunsurile pe tablă.

Avantaje: elevii comunică mai ușor cu un alt elev decat cu profesorul, în fața întregii clase. Faptul că perechea confirmă ideile face să crească încrederea în sine și elevului nu-i va fi teamă să-și exprime public opinia. Această tehnică nu necesită mult timp.

□ JOCUL DE ROL

Este o metodă eficientă de formare a comportamentelor, de autocunoaștere, pornind de la simularea interacțiunii.

Se procedează astfel: se stabilește și se descrie tema sau situația ce va fi simulată și se aleg voluntarii; se stabilesc împreună regulile, rolurile și restricțiile jocului; se creează o atmosferă plăcută, încurajându-se participanții să fie deschiși, pozitivi și flexibili.

Avantaje: facilitează înțelegerea situațiilor, a cauzelor și consecințelor; exersează intercomunicarea; valorifică experiența personală.

□ LINIA VALORILOR

Presupune: formularea și exprimarea unei opinii personale față de o problemă și poziționarea acestei opinii in cadrul grupului.

Se procedează astfel: în cadrul unei situații problematice se formulează o întrebare, astfel incat răspunsurile să varieze între Da și Nu; fiecare elev analizează singur întrebarea, notează răspunsurile și, în funcție de acestea se poate situa pe o anumită poziție de-a lungul unei linii imaginare ale cărei capete marchează: afirmația hotărâtă sau negația hotărâtă; Indecizii se plasează la mijlocul liniei valorilor; elevii trebuie să discute răspunsurile la întrebare cu alți elevi din vecinătate, pentru a se convinge că s-au aliniat corect; opțional, linia poate fi indoită la mijloc astfel încat elevii cu vederi divergente să poată discuta răspunsurile lor.

Avantaje: permite elevilor să își schimbe opinia in funcție de argumentele prezentate de către grupuri; facilitează procesul decizional la nivel individual sau de grup.

□ MOZAICUL

Este o metodă completă de învățare reciprocă între elevi.

Se procedează astfel: se formează grupuri eterogene de 4-5 elevi, numite „grupuri casă”; se

prezintă tema și se împarte în subteme; se formează „grupuri de experți” pentru subtemele stabilite (pot primi fișe de expert), din membrii de la fiecare „grup casă” care poartă același număr (toți cei cu nr.1 de exemplu); se prezintă sarcinile experților, care vor începe să studieze și să dezbată, ajungand în final la un răspuns sau soluție; experții se vor întoarce în „grupurile

casă și vor prezenta, pe rând, colegilor subtema studiată, vor răspunde la întrebări.

Avantaje: aprofundarea de către experți a conținuturilor odată cu predarea lor, colegilor; facilitarea învățării în grup; stimularea ascultării active.

□ R.A.I. – RĂSPUNDE, ARUNCĂ, INTEROGHEAZĂ

Este utilizată cu rezultate bune pentru stimularea și dezvoltarea capacității de a comunica prin întrebări și răspunsuri.

Se procedează astfel: se utilizează de obicei o minge mică și ușoară care va fi aruncată de la un elev la altul, respectând următoarele cerințe: elevul care aruncă mingea va formula o întrebare din tema în discuție, iar cel care prinde mingea va trebui mai întâi să răspundă, apoi să formuleze la rândul lui o întrebare; dacă cel care prinde mingea nu cunoaște răspunsul, acesta va fi dat de cel care a aruncat mingea.

Avantaje: este antrenantă și atractivă; favorizează comunicarea, intercunoașterea, inter și autoevaluarea;

□ SINELG

(Sistemul interactiv de notare și evaluare pentru lectura și gândirea critică) Este o metodă de comprehensiune a textului, de monitorizare a înțelegerii și de menținere a implicării elevilor.

Se procedează astfel: se stabilește un conținut pentru a-l oferi elevilor spre studiu; se instruiesc elevii cu privire la semnificația celor patru simboluri pe care le vor utiliza în lectura textului:

(□) pentru marcarea informației deja cunoscute, (+), pentru marcarea informației noi, (-) pentru marcarea informației contradictorii cu ceea ce elevii știu deja și (?) pentru marcarea informației despre care se dorește lămuriri suplimentare.

Avantaje: categorizarea informațiilor facilitează înțelegerea și memorarea conținuturilor;

□ STUDIUL DE CAZ

Este o metodă din categoria celor de acțiune reală, ce valorifică în învățare „cazul”, adică o situație reală, semnificativă pentru un anumit domeniu și care se cere a fi analizat și rezolvat. Pentru reușita acestei metode este important să alegem un „caz” autentic, reprezentativ, accesibil și care să conțină o problemă de rezolvat prin colectare de informații și luarea unei decizii.

Se procedează astfel: 1. alegerea cazului de către cadrul didactic; 2. prezentarea lui elevilor; 3. obținerea informațiilor necesare (cu ajutorul cadrului didactic sau în mod independent); 4. prelucrarea informațiilor; 5. elaborarea variantelor de rezolvare; 6. alegerea variantei optime; 7. verificarea deciziei adoptate.

Avantaje: favorizează investigarea unor situații reale, dezvoltând capacități de analiză, interpretare, anticipare, luare de decizii; frecvent, poate fi asociată cu jocuri de roluri; favorizează activitățile de grup.

□ SVI (Știu – vreau să știu – am învățat)

Este o metodă de sistematizare, anticipare și fixare a cunoștințelor.

Se procedează astfel: se desenează un tabel cu trei coloane; după anunțarea temei, elevii sunt întrebați ceea ce știu deja despre ea și se completează prima coloană, "Știu", a tabelului; problemele neclare, ca și aspectele pe care elevii ar fi curioși să le afle se consemnează în

individuale ale elevilor.

Avantaje: facilitează abordarea logică a conținuturilor; stimulează curiozitatea și motivează elevii pentru cunoaștere, descoperire, învățare.

□ TURUL GALERIEI

Este o metodă care încurajează exprimarea propriilor idei și opinii, dar și a celor cu privire la rezultatele colegilor.

Se procedează astfel: în grupuri sau individual, elevii îndeplinesc o sarcină de lucru care poate avea mai multe perspective de abordare; produsele activității pot fi exprimate într-o schemă, un poster care să reprezinte un inventar de probleme, idei judecâți de valoare; posterele se depun pe pereții sălii ca într-o expoziție; fiecare dintre membrii grupurilor, va examina „produsele” colegilor, iar observațiile vor fi trecute direct pe pereții galeriei sau chiar pe fișele de lucru, prin diferite simboluri dinainte stabilite; după „turul galeriei, fiecare grup va face o analiză comparativă a propriei munci, discutându-se observațiile și comentariile notate de colegi pe propriul lor poster;

Avantaje: elevii se vor obișnui în timp să discute produsele activității, iar nu să emită opinii cu privire la autorii lucrării; este încurajată productivitatea ideilor de grup și cea individuală; evaluarea se realizează pe baza criteriilor stabilite în comun; punctele de vedere diferite, controversate, divergențele, antagonismul părerilor chiar, nu constituie un impediment în apreciere.

Metodele și procedeele ce pot fi folosite la ora de Consiliere și dezvoltare personală sunt mult mai multe; enumerarea celor de mai sus își propune să sevească drept preambul, acestea fiind ușor de utilizat, indiferent de gradul de coeziune al grupului, de pavoazarea sălii de clasă sau de logistica școlii. Împreună cu celelalte discipline din trunchiul comun, disciplina Consiliere și dezvoltare personală, prin strategiile aplicabile în domeniile de conținut, conduce spre realizarea idealului educațional contemporan: personalități adaptate și adaptabile la societatea contemporană.

Bibliografie:

Programa școlară pentru disciplina Consiliere și dezvoltare personală, clasele a V-a - a VIII-a, București, 2017

Afanas, Aliona, —Managementul activității educative la clasa de elevi, aspecte teoretice și metodologice/Monografia, Editura Cavaoli, Chișinău, 2015

http://www.abilitatideviata.ro/upload/pag_pdf179.pdf (Ghidul dirigintelui —Ajută-l să iasă în lume!)

Proiect European Erasmus+ KA1

ICT-All Inclusive

Prof. Racoviță Gabriel

Școala Gimnazială „Mihai Eminescu Vaslui a beneficiat în anii școlari 2016-2017 și 2017-2018 de un proiect european Erasmus+ KA 1 numit „ICT-All Inclusive”. Proiectul se adresează cadrelor didactice din unitatea noastră de învățământ care vor să implementeze principiile educației incluzive în activitatea didactică, celor care doresc să introducă instrumentele TIC în procesul de predare-învățare-evaluare și să implementeze viitoare proiecte naționale și internaționale pe aceste teme. Ne propunem ca, până în septembrie 2018, procentul cadrelor didactice care dețin competente de lucru cu elevii cu CES și folosesc strategii incluzive la clasă să crească cu 20%. Proiectul în sine vizează două dintre țintele propuse în Planul de Dezvoltare Instituțională a școlii noastre: —Dezvoltarea profesională a personalului didactic, care să atingă standardele naționale și europene de calitate, crearea unui mediu stimulativ și a unei culturi organizaționale favorabile performanței și educației de calitate și —Creșterea numărului de parteneriate educaționale, locale, naționale și internaționale în vederea formării profilului moral-civic al elevilor bazat pe valorile promovate în context local, național și european. Prezentăm mai jos câteva detalii importante despre proiect:

Titlul proiectului: ICT – All Inclusive

Tipul proiectului: Erasmus + KA 1

Valoare grant: 50 265 euro;

Relevanța națională a proiectului este dată de faptul că acesta vizează problema educației elevilor cu cerințe educaționale speciale care este reglementată de Constituția României și Legea Educației Naționale (2011) precum și formarea competențelor digitale. Aceleași nevoi acoperite de acest proiect apar printre obiective strategice ale politicilor europene (Education and Training 2020) și ale programului Erasmus +.

Scopul urmărit: Dezvoltarea în rândul a 24 de cadre didactice a competențelor de lucru cu copiii cu CES și/sau cu instrumentele TIC până pe 31 august 2018. Obiective specifice:

Îmbunătățirea tehnicilor de lucru cu copiii cu CES pentru un număr de 12 cadre didactice până pe 31 august 2018, pentru integrarea facilă a acestor copii în învățământul de masă; Îmbunătățirea competențelor TIC (Web 2.0, rețele sociale, utilizare blog, resurse didactice online, clasa digitală) pentru un număr de 12 cadre didactice până pe 31 august 2018; Crearea unei discipline opționale pentru elevii cu CES care să vizeze și formarea competențelor digitale și introducerea acesteia în Curriculum la decizia școlii, începând cu anul școlar 2018 – 2019.

Descriere activități de formare:

Activitățile de formare vor fi sub forma unor cursuri structurate pe tematicile: educația elevilor cu nevoi speciale și strategii de învățare bazate pe instrumente TIC. Cursurile selectate conform nevoilor, pe lângă competențele specifice formate, vor favoriza schimbul de bune practici, învățare experiențială, abilități de comunicare într-un mediu multicultural, vor favoriza contacte pentru colaborări viitoare și schimburi de bune practici între participanți.

Curs 1 Spania: *Creativity in Teaching and Learning using ICT - The Digital Classroom*; data 18-24 martie 2017; Furnizor de curs: Cervantes Training, Alcala de Henares Madrid, Spania.

Curs 2 Islanda: *Teaching and Learning in Special Education: The Icelandic Perspective*; data 14-18 mai 2017; Furnizor de curs: Language Education & Partnership Ltd., Marea Britanie.

Curs 3 Letonia: *Inclusion in European Context*; data 11-15 septembrie 2017; Furnizor de curs: *European Educational Circle*, Riga, Letonia.

Curs 4 Finlanda: *Structured Study Visit to Schools/Institutes & Training Seminar in Finland*; data 15-21 aprilie 2018; Furnizor de curs: English Matters, Jaen, Spania. Curs 5 Malta: *Empowerment in ICT Skills: Making Use of Technology Tools*; data 21- 25 mai 2018. Furnizor de curs: Executive Training Institute, Malta.

Cinci cadre didactice, trei învățători și doi profesori, au participat în perioada 18-24 martie 2017 la primul flux la Alcala de Henares-Madrid, Spania. Titlul cursului a fost *Creativitate în predare și învățare cu ajutorul TIC- clasa digitală* (Course: Creativity in Teaching and Learning using ICT: The Digital Classroom). Cursul a fost conceput pentru a ajuta profesorii să înceapă să utilizeze tehnologii Web 2.0 în sala de clasă zi de zi, într-un mod practic și realist, și a fost destinat oricărui cadru didactic care are dorința de a-și crește competența în aducerea tehnologiei în sala de clasă. Alături de cadrele didactice din Vaslui, s au mai aflat alți 34 de profesori din Germania, Bulgaria, Polonia, Franța, Lituania, Italia și Letonia. Conținutul cursului nu a fost limitat doar pentru profesorii de o anumită specialitate. Dimpotrivă, este deschis tuturor profesorilor, indiferent de discipline și de niveluri. Scopul cursului a fost de a permite participanților să utilizeze instrumentele TIC prin intermediul Web 2.0, Social Networking, Blogging, Edmodo, dintr-o perspectivă didactică și care să ducă la îmbunătățirea limbajului de abordare interdisciplinară printr-o clasă digitală. Cursul de lucru a conținut un amestec de cunoștințe teoretice și practice. Participanților le-au fost furnizate informațiile teoretice de care au nevoie pentru a crea în mod eficient și practic, în scopul de a încorpora Bloguri și Edmodo în lecțiile lor. Folosind aceste cunoștințe teoretice, aceștia au finalizat apoi mai multe sarcini practice menite să creeze o sală de clasă digitală. În perioada 14-18 mai 2017 patru profesori au participat la cel de-al doilea flux de formare, care a avut loc în Islanda, la Reykjavik. La acest curs, „*Perspectiva islandeză asupra predării și învățării în educația specială*” au participat în total douăzeci de cadre didactice din patru țări europene: Anglia, Polonia, Estonia și România. În urma acestui curs participanții au dobândit mai mult competențe, abilități și cunoștințe referitoare la componenta CES, și anume: înțelegerea celor mai importante concepte referitoare la incluziune, abilități de dezvoltare și implementare de strategii incluzive, dezvoltarea de abilități de creare a unui mediu incluziv în clasă și în școală. De asemenea profesorii au aflat informații importante despre sistemul de sprijin pentru elevii cu diferite deficiențe funcționale, despre sistemul de educație specială din Islanda și despre folosirea noilor tehnologii în sistemul de educație specială .

Cinci profesori, Mîndru Cătălin Emil, Bojescu Camelia, Tănasă Cornelia, Popa Luminița și Buzum Ecaterina Gigliola au participat în perioada 11-15 septembrie 2017 la un curs pe tema educației incluzive numit «Inclusion in European Context» organizat de «European Educational Circle» din Riga, Letonia în cadrul celui de-al treilea flux de formare.

Tematica cursului a fost axată pe integrarea elevilor cu cerințe educative speciale în școlile de masă, și dezvoltarea și implementarea de strategii incluzive .Cursul a inclus și o vizită de studiu la una dintre cele mai mari școli din Riga și a prilejuit schimbul de bune practici cu colegi de la școli din alte patru țări europene, Grecia, Spania, Germania și Belgia.

flux de formare la care au participat cinci cadre didactice :Cocuz Doina-Lauriana, Nemțanu Marius, Busuioc Gianina, Jacotă Mihaela și Mîndru Cătălin-Emil. Cursul s-a numit „Structured Study Visit to Schools/Institutes and Training Seminar in Finland”, furnizor de curs fiind Asociația English Matters, Jaen, Spania.

La acest curs au participat profesori din 19 țări europene și din Mongolia: România, Grecia, Germania, Bulgaria, Polonia, Franța, Lituania, Italia, Letonia, Croția, Anglia, Belgia, Spania, Slovenia, Cehia, Austria, Portugalia, Slovacia, Ungaria.

Cursul a avut ca obiective cunoașterea istoriei și culturii finlandeze, a sistemului de educație precum și vizite în școli cu scopul de a cunoaște și valorifica metodele de predare în școlile finlandeze în ceea ce privește educația incluzivă și cea pentru nevoi speciale, educația asistată de tehnologie și a metodelor neconvenționale de predare.

Profesorii au avut șansa să învețe despre sistemul educațional al Finlandei care s-a dovedit a fi un sistem bine organizat, bazat pe calitate, demonstrat prin faptul că elevii obțin an de an primul loc la testele PISA. Impactul scontat constă în promovarea în școala unde predau a dimensiunii internaționale și a metodelor inovative și atractive ale învățării digitale.

În perioada 21-25 mai 2018 a avut loc al cincilea și ultimul flux de formare, la St. Julian's, Malta. Echipa formată din prof. Cocuz Doina Lauriana, prof. Nemțanu Marius, prof. Lupu Vasile, înv. Diaconu Alina și prof. Racoviță Gabriel a participat la cursul «Empowerment in ICT skills» pe tema implementării tehnologiei informației și a comunicațiilor la orele de curs . Participanții la curs au învățat, printre altele, cum să creeze și să publice un website și un blog, cum să editeze videoclipuri, să creeze și să folosească slide-uri animate în scop educațional, cum să creeze și să utilizeze la orele de predare avataruri, podcasting sau diverse tipuri de exerciții on-line. La curs au mai participat profesori din Germania, Italia, Estonia și un alt grup din România.

Acesta a fost ultimul flux de formare din cadrul programului, proiectul european Erasmus+ KA 1 al școlii încheindu-se pe 31 august 2018.